

PERIODICALS

Indianapolis apylinkė:
energinga ir kūrybinga – 4 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- **PLB Seimas: Pirmieji išpūdžiai iš toli – 2**
- **Kelias, vedantis į niekur – 3, 6**
- **Auksiniai olimpinių žaidynių mitai – 3**
- **Diplomatinė Seder vakarienė Cleveland, OH – 5**
- **„Kalėdos rugpjūtyje“, vaikų stovykla Seattle, WA – 5**
- **„Skautybės kelias“ – 6**
- **ŠALFASS archyvai lieka ten, kur sukurti – 7**
- **„Kad muzika būtų lietuviška...“ – 8**
- **Sukako 90 metų, kai JAV pripažino nepriklausomą Lietuvą – 12–13**
- **Paskutinė kadencija (51) – 13**
- **Lietuviai Londono olimpia-
doje – 14**

Valiutų santykis
1 USD — 2.79 LT
1 EUR — 3.45 LT

PLB Seimas: Lietuvai naudinga turėti vieną stipresnę išeivijos organizaciją

Vilnius (ELTA) – Lietuvai naudinga turėti vieną stipresnę išeivijos organizaciją, kuri galėtų pasaulyje vienyti kitas lietuvių organizacijas, teigia Vilniuje susirinkę Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) atstovai. „Taip daro visos didelės stiprios tautos, pradedant lenkais, baigiant rusais, investuojami didžiuliai pinigai, kad būtų išvengta susiskaldymo ir kad diaspora galėtų veiksmingai politiškai įtakoti savas vyriausybes ir taip padėti sava šaliai”, – rugpjūčio 7–10 d. Vilniuje vykstančiame PLB Seime pabrėžė šios organizacijos valdybos narys Petras Maksimavičius (Lenkija).

Pasak P. Maksimavičiaus, žiūrint iš Lietuvos valstybės pozicijų, PLB turėtų būti reikalinga ir reikėtų investuoti į jos stiprinimą. „Aišku, reikia mums truputį kantrybės ir daugiau laiko suprasti (...), kad ta valstybės politika užsienio lietuvių atžvilgiu būtų suformuota. Todėl kartais ir iškyla daug klausimų, kaip ir mums PLB valdyboje, dirbant su Lietuvos įstaigomis, kuomet neprieinama bendros išvados ar vieni kitų nesuprasedavom”, – sakė Seinuose gyvenantis

Šiuo metu PLB vadovauja Regina Narušienė.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

P. Maksimavičius.

„Kad tokio supratimo nėra, rodė dalies Lietuvos politikų ir visuomenės reakcija ir pasipiktinimas, ko užsienio lietuviai gali norėti ar tikėtis iš Lietuvos, ko dar jiems trūksta...

Bet tai parodo ką kita – būtent tarpusavio nepasitikėjimą, nors oficialiai visur yra deklaruojama, kad esame viena integrali lietuvių tauta”, – teigė Lenkijos lietuvių atstovas.

Valdovų rūmus papuošė JAV lietuvių finansuotas herbinis frizas

Vilnius (ELTA) – Vilniuje atkuriamų Valdovų rūmų trečio aukšto Reprerentacinėje salėje baigtas tapyti frizas su 23 Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės herbais. Tai XVI–XVII a. žymiausių Abiejų Tautų Respublikos giminių heraldika, priskiriama Renesanso epochai. Valdovų rūmų lankytojai galės grožėtis 9 lietuviškos ir 14 lenkiškos kilmės sieninės tapybos herbais. Salėje bus gali-

ma išvysti garsių Lietuvos giminių – Radvilų, Chodkevičių, Sapiegų, Goštautų ir Tiškevičių bei kitų didikų herbus. Pasak Valdovų rūmų paramos fondo direktorės Valentinos Kazėnaitės, heraldinis frizas atkurtas remiantis autentiškais Renesanso epochos gobelenų, reljefų, graviūrų, vitražų pavyzdžiais.

Penktadienį naujasis frizas su herbais ir kiti Valdovų rūmų para-

mos komiteto JAV finansuoti objektai – Tūkstantmečio varpas ir Saulės laikrodis – bus pristatyti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo baigiamajame posėdyje, kuris rengiamas Valdovų rūmuose. Frizo projektas įgyvendintas pagal istoriko dr. Edmundo Rimšos pateiktus pasiūlymus. Finansavimą skyrė Valdovų rūmų paramos fondo JAV komitetas.

PLSŽ rūpinsis ministro A. Meliano darbo grupė

Vilnius (ELTA) – Vidaus reikalų ministras Artūras Melianas paskirtas kitais metais Klaipėdoje vyksiančių IX Pasaulio lietuvių sporto žaidynių (PLSŽ) organizacinės darbo grupės vadovu – tokį sprendimą priėmė Ministro pirmininko institucija.

2013 m. vyksiančių IX PLSŽ organizacinė darbo grupė sudaryta siekiant įgyvendinti „Globalios Lietuvos” – kūrimo 2011–2019 m. programą, kurios viena iš priemonių yra skatinti užsienio lietuvius testuoti sporto tradicijas ir dalyvauti pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Lietuvoje. Pagrindinis šioje darbo grupėje dirbsianties žinovams keliamas uždavinys – parengti IX PLSŽ priemonių planą ir organizuoti jo įgyvendinimą. Planuojama, jog darbo grupė dirbs keletą mėnesių, o apie darbo rezultatus Ministro pirmininko tarnyba bus informuota iki šių metų spalio 1 d.

Boksininkas E. Petrauskas užsitikrino olimpinį medalį

Londonas (ELTA) – Lietuvos boksininkas Evaldas Petrauskas Londono olimpinėse žaidynėse užsitikrino mažiausiai bronzos medalį. Jaunimo olimpinių žaidynių čempionas 20-metis šilutiškis svorio kategorijos iki 60 kg ketvirtfinalyje rugpjūčio 6 d. 16:14 (6:5, 6:4, 4:5) įveikė 2009 metų pasaulio čempioną 28-erių metų italą Domenico Valentino ir pateko į pusfinalį.

E. Petrauskas dėl kelialapio į baigiamąjį etapą rugpjūčio 10 d. kovos su 27-erių metų Pietų Korėjos atstovu Han Soonchul.

Boksininko E. Petrausko saujose – olimpinis medalis.

Tomo Gaubio (ELTA) nuotr.

Redakcijos žodis

Pastaraisiais dešimtmečiais išplėtotos skaitmeninės technologijos pamažu apima visas žmogaus gyvenimo sritis. Šią savaitę gavome žinią iš Romo Sakadolskio, kad Mažvydo biblioteka baigė skaitmeninti JAV leistą žurnalą „Metmenys“. Bibliotekas ir kitas atminties institucijas, saugančias kultūros paveldą, kurti skaitmenines programas skatina tarptautinės organizacijos, tokios kaip UNESCO, IFLA, LIBER ir kt. Šios programos užtikrina ne tik patikimą sukauptų vertybių saugojimą bet ir jų pateikimą vartotojui jam priimtina forma. Pradėjus skaitmeninimo darbus vyravo nuomonė, jog pagrindinis vykdomų programų uždavinys – dokumentų apsauga. Šiuo metu vykdomi kur kas platesni uždaviniai – kultūros paveldo apsauga ir sklaida, mokslo žinių kaupimas ir prieigos prie jų organizavimas ir t. t. Tad belieka džiaugtis, kad mums atsiveria prieigos galimybės prie įvairiausių šaltinių, tarp jų – ir lietuviškų.

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)
metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)
metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu
metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatoriai – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasiilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Kol laukiame išsamesnių žinių ir išpūdžių iš šią savaitę Vilniuje vykstančio Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) Seimo dalyvių, pažiūrėkime, kokiomis nuotaikomis prasidėjo suvažiavimas, į kurį, kaip teigia Lietuvos naujienų agentūros, iš įvairių žemynų ir valstybių atvyko apie 190 lietuvių.

Šiame jau 14-tą kartą kas treji metai šaukiamame PLB Seime Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviams atstovauja 32 jų atstovai (du iš jų nedalyvauja). Šalia tradiciškai gausios JAV atstovų grupės, šįkart PLB Seime gausiai dalyvauja ir Rusijos lietuviai. Į tai dėmesį atkreipė suvažiavimo dalyvius pasveikinusi Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkė Janina Degutienė, beje, LR Seime atstovaujanti užsienyje gyvenantiems lietuviams (išrinkta Vilniaus Naujamiesčio rinkimų apygardoje). „Dažnai minėdami išeiviją galvojame tik apie gyvenančius Vakaruose, – pastebėjo Degutienė. – Tačiau matydami tokią gausią delegaciją iš Rusijos, mintimis grįžtame į laikus, kai daug lietuvių buvo priversti emigruoti į Vakarus, tačiau labai daug mūsų žmonių buvo taip pat prievarta išvežti į Rytus, į Sibirą.“

Pirmąją posėdžių dieną, rugpjūčio 7-ąją, Lietuvos žiniasklaida ir vėl kibo prie „karšto“ dvigubos pilietybės klausimo. Deja, šis klausimas jau senokai yra atvėsęs – įstrigęs Lietuvos Konstitucijos pinklėse. Šiuo klausimu kalbinama PLB valdybos pirmininkė Regina Narušienė, šiais metais paliekanti PLB vadovės pareigas, išsakė viltį, jog gal naujas Seimas pakeis Pilietybės įstatymą ir įteisins dvigubą pilietybę. Narušienės nuomone, klausimas tėra, kada bus politinė valia tai padaryti. „[Je]i Šiame Seime jos nebuvo, tai nereiškia, kad kitame Seime irgi nebus“, – sakė ji.

Ji dar kartą pakartojo šiuo klausimu PLB užimamą tvirtą poziciją, pasak kurios, Pilietybės įstatymas, kuriame būtų galimybė šalia Lietuvos pilietybės turėti ir kitos šalies pilietybę, yra tautos testinimo klausimas, o ne tik dvigubos pilietybės reikalas. Pasak Narušienės, vertimas žmogų rinktis tik vieną pilietybę yra jo prigimtinės teisės atėmimas. Skirtingai nuo Lietuvos politikų ir Lietuvos Konstitucijos žinovų, Narušienė taip pat įsitikinusi, jog dvigubą pilietybę galima įteisinti įstatymu, nekeičiant Konstitucijos.

Su tuo kategoriškai nesutinka PLB Seimo atidaryme dalyvavę Seimo pirmininkė ir buvęs LR presiden-

PLB Seimas: pirmieji išpūdžiai iš toli

DALIA CIDZIKAITĖ

tas Valdas Adamkus, abu pabrėžė, kad, norint leisti Lietuvos piliečiui turėti ir kitos šalies pilietybę, būtina keisti Konstituciją. Mat pagrindiniame šalies įstatyme numatyta, jog, išskyrus įstatymo numatytus atskirus atvejus, niekas negali būti kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis. Be to, ši nuostata įrašyta pirmajame Konstitucijos skirsnyje,

bet dauguma nežinojo”, – sakė PLB vadovė. Narušienė mano, jog emigrantų grįžimas priklausys nuo Lietuvos valdžios politikos. „Aš sakyčiau, tai priklausys nuo Lietuvos – ar ji iš tikrųjų nori pakviesti juos grįžti, ne vien kalbėti, o veiksmais įrodyti, kad jie laukiami”, – kritikavo dabartinės Lietuvos vyriausybės politiką emigracijos atžvilgiu Narušienė.

14-ame PLB Seime dalyvaujantys valdybos nariai.

ELTA nuotr.

kuris gali būti keičiamas tik referendumu. Vis dėlto Adamkus ragino nedaryti iš to politikos. Jis pastebėjo, jog susidariusi įtampa yra lengvai išsprendžiama. „Dviguba pilietybė, – pastebėjo Adamkus, – niekam nekenkia.“

Nuomonės išsiskyrė ir lietuvių emigracijos ir sugrįžimo klausimu. Dalyvius pasveikinusi Degutienė teigė įsitikinusi, jog dalis pastaraisiais metais iš Lietuvos emigravusių žmonių tikrai grįš į tėvynę. Ji atkreipė dėmesį, kad kai kurie lietuviai, studijavę užsienyje ar pasibaigus jų terminuotoms darbo sutartims, parvyksta namo ir įsidarbina čia net už gerokai mažesnę atlyginimą. Tiesa, Seimo pirmininkė mano, jog didesnės grįžtančiųjų bangos dar reikės palaukti.

Tuo tarpu PLB valdybos pirmininkė galvoja, jog, ar lietuviai grįš, ar ne, priklausys nuo pačios Lietuvos veiksmų. Ji priminė prieš ketverius penkerius metus atliktą naujųjų emigrantų apklausą, kurios metu klausyta, ar jie planuoja kada nors grįžti į Tėvynę. Pasak Narušienės, 97–98

Kritikos pažerta ir antrąją Seimo dieną, kalbant apie PLB, kaip organizacijos, svarbą ir vietą Lietuvos gyvenime. Kaip pastebėjo PLB valdybos narys, Lenkijos lietuviams atstovaujantis Petras Maksimavičius, ar dar reikalinga pasaulio lietuvius vienijanti organizacija, kaip ji suvokiama Lietuvoje bei jos likimas, priklauso nuo Lietuvos valstybės požiūrio. Kad kol kas tokio supratimo nėra, Maksimavičiaus nuomone, rodo dalies Lietuvos politikų ir visuomenės reakcija ir pasipiktinimas, ko užsienio lietuviai gali norėti ar tikėtis iš Lietuvos, ko dar jiems trūksta. „Bet tai, – pastebėjo Lenkijos lietuvis, – parodo ką kita – būtent tarpusavio nepasitikėjimą, nors oficialiai visur yra deklaruojama, kad esame viena integrali lietuvių tauta.“

Apie būtinybę ieškoti naujų būdų, kurie padėtų Lietuvos diasporai išsitraukti į valstybės gyvenimą, nes senieji ne visuomet yra veiksmingi, kalbėjo Lietuvos užsienio reikalų viceministrė Asta Skaisgiryte Liauškienė. Seimo dalyviams pristatydama „Globalios Lietuvos” – užsienio lietuvių išsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo programą, kartinėmis Lietuvos diasporos politikos įgyvendinimo priemonėmis ji įvardijo diasporos profesionalų tinklo plėtotę, pastaruoju metu pagreitį įgaunančias mentorystės ir užsienio lietuvių stažuočių Lietuvoje programas, suteikiančias galimybę „protų nutekėjimą” paversti vaisingu „protų apykaitos” procesu.

Šio Seimo metu tai pat bus aptarti dabarties išeivijos ir Lietuvos aktualijos, Lietuvos valstybės požiūris į emigrantus, PLB ateitis, lietuvių švietimas bei lietuvių žiniasklaida užsienyje, ryšiai su gimtine ir jos institucijomis, dabartinė emigracijos raida, dvigubos pilietybės klausimas. Bus renkama nauja PLB valdyba ir pirmininkas(ė).

14-ojo PLB Seimo dalyviai posėdžiauja LR Seimo rūmuose. Jono Česnavičiaus nuotr.

Kartais net sunku suvokti, kaip Lietuva dar išsilaiko nenusikendusi, nesužlugusi, nesubankrutavusi. Vis dirba, kuria įstatymus, ropščiasi iš duobės, ieško tiesos ir teisybės...

Tačiau kai kurios mūsų pastangos yra kenksmingos ir pražūtingos, prieštaraujančios sveiko proto dėsniams, vedančios į niekur. Valsybė, kuri baudžia auką, nes nesugeba nubausti skriaudiko, – pasmerkta mirčiai. Bet Lietuva bando įteisinti būtent tokias žaidimo taisykles.

Prisiminkime, ką neseniai pareiškė Vilniaus miesto savivaldybės vadovai. Jie pagrasino, esą nuo šiol bus baudžiami namų, kurių sienos nutepliotos šlykščiais gatvių chuliganų piešiniais, savininkai. Be abejo, už bet kokią netvarką, susidariusią Lietuvoje, atsakingi mes visi. Taip negali būti: kalta – tik valdžia, o visuomenė – nieko dėta. Valdžia ir visuomenė – du vienas su kitu glaudžiai susipynę poliai. Jei valdžia pradeda savivaliauti, vadinasi, visuomenė leidžia valdžiai nepaisyti įstatymų arba tiesiog nepajėgia priversti valdžios laikytis potvarkių, dėl kurių visuotinai susitarta. Kai susiklosto tokia nepavydėtina padėtis, visuomenei pirmiausia reikėtų burnoti ne valdžią, kuri esą neklauso prašymų ir įkalbinėjimų, o save pačią – už begėiskumą.

Todėl sutinku, kad atsakomybės neturėtų baidytis ir ištepliotų būstų savininkai. Vis dėlto pastarojo Vilniaus savivaldybės sumanymo, jog būtina bausti ištepliotų namų savi-

Kelias, vedantis į niekur

GINTARAS VISOCKAS

ninkus už tai, kad jie teplionių nenuplauna ar nenugramdo, nesuvokiu. Juk ištepliotų būstų savininkai – aukos. Tikrieji kaltininkai – ne ištepliotų būstų savininkai. Būstų savininkai neprivalo kiaurą parą sekti, budėti, saugoti. Galų gale pastebėję chuliganus būstų savininkai neprivalo bėgti gaudyti tepliotųjų. Tai atlikti privalo viešosios tvarkos sergėtojai. O jei Vilniaus viešąją tvarką besirūpinančios institucijos nepajėgia pažaboti tepliotųjų, jei subjaurotų sienų mieste kaskart vis daugiau, vadinasi, sostinės valdžia nepajėgia atlikti savo tiesioginių pareigų.

Ką tokiais atvejais darytų protiną valdžią? Neskubėtų atsistatydinti, neskubėtų nieko bausti. Pirmiausiai pulktų tirti, kodėl gatvių „dailininkus“ taip sunku sugauti bei atpratinti nuo blogojo įpročio – teršti mūsų sostinės gatves ir kiemus. Ir tik išsiaiškinusi tikrąsias priežastis protiną valdžią imtų ką nors bausti. Bet pirmiausia baustų save, įskaitant ir sostinės merą, ir viešosios tvarkos patrulius.

Neatmesčiau tikimybės, jog bent dalį atsakomybės dėl teplionių privaltų prisiimti ne tik sostinės meras Artūras Zuokas, ne tik policija, bet ir

Švietimo ir mokslo ministerija, nesugebanti per mokyklas ir gimnazijas moksleivių įtikinti, jog pašymas ant namų sienų – itin bjaurus užsiėmimas. Šis pavyzdys – lyg ir smulkmena, tačiau labai iškalbinga.

O štai antrasis pavyzdys. Lietuvos Konstitucijoje nurodyta, jog nuosavybė yra šventa, neliečiama. Vadinasi, tas žemės sklypas netoli Vilniaus miesto, kurį turi mano pažįstamas, – taip pat šventa, neliečiama. Tačiau Lietuvos valdžia nei iš šio, nei iš to puolė nustatyti tvarką, skelbiančią, esą tas žemės sklypas negali būti apžėlęs krūmais bei žolėmis. Jei specialiosios komisijos atstovai pastebės, jog minėtas žemės lopinėlis – neušienautas, o krūmai – neiškirsti, mano bičiulis galės sulaukti nemokamos piniginės baudos.

Gal ir gali Lietuvoje egzistuoti tokie potvarkiai. Tačiau visuomet būtina atkreipti dėmesį į aplinkybę, jog bausmėmis besisvaidydama valstybė nieko doro nepasieks. Arba jei ir pasieks, tai pasiekimai bus menki. Galų gale šis Lietuvos valdžios sprendimas, mano draugo įsitikinimu, prieštarauja Konstitucijai, labai aiš-

kiai apibrėžiančiai, kas yra nuosavybė. Jei netoli Vilniaus esantis žemės sklypas – ne Žemės ūkio ministerijos ar Vilniaus rajono savivaldybės nuosavybė, tai kaip ministerija ar savivaldybė gali nurodinėti savininkui, kokio aukščio privalo ten želti žolė? Juolab grasinti piniginėmis baudomis?

Tačiau suvokdamas, jog Lietuvoje ne visuomet laimi tie, kas teisūs, mano pažįstamas nusprendė žemės sklypą apdirbti būtent taip, kaip nūnai reikalauja valdininkai: nušienavo, krūmus išrovė, medžius iškirto. Dabar jokia komisija, net ir labai priekabi, jam baudos nepajėgtų skirti. Reikėtų džiaugtis? Derėtų verkti. Mat tas žolės ir krūmų kirtimas niekam nenaudingas – nei valstybei, nei savininkui. Atvirai kalbant, net žalingas. Iki tol, kol neatvažiavo traktorius, ten augo tikros žmogaus ūgio džunglės. Ten būta ir žvėrių guolių, ir paukščių lizdų, ir pelkių su bebrais. Dabar džunglių nebeliko, liko dykra, panaši į tą, kurią „Anykščių šilelyje“ aprašė Antanas Baranauškas.

Trečiasis pavyzdys. Vienos medikų profesinės sąjungos vadovė, dirbanti Vilniaus Karoliniškių poliklinikoje, nesutaria su šios įstaigos vadovybe. Omenyje turiu profsąjunginę veiklą užsiimančią Albiną Kavaliauskaitę. Vieną dieną Kavaliauskaitę pakvietė mane į savo darbovietę, kad pamatyčiau, kur ji, atėjusi į darbą, verčiama persirengti. Ogi tvankiame rūsyje.

Nukelta į 6 psl.

NUOMONĖ • KOMENTARAS

Auksiniai olimpiniai žaidynių mitai

ALGIMANTAS S. GEČYS

Turintys progą stebėti Londone vykstančias 2012 metų vasaros olimpinės žaidynes patyrė, kad tai – milijardus dolerių kainuojantis spektaklis. Renginys sutraukė apie 14,000 atletų iš 204 kraštų, besivaržančių 26 sporto šakose. Dauguma aukso medalių laimėtojų uždirbs didokas sumas iš reklaminių sandėrių ar kitokių sutarčių.

Visa tai daugeliui žmonių atrodo gerokai nutolę nuo kilnių pirmųjų olimpinų žaidynių, vykusių prieš 30 šimtmečių šventame miškelyje Olimpia, ramiame Graikijos slėnyje. Tos žaidynės buvo pasiaukojančio sportinio kilnumo, kurį modernios olimpiados judėjimo pradininkai siekė kopijuoti, simbolis.

Amerikietis žurnalistas William Ecenbarger straipsnyje, paskelbtame „The Philadelphia Inquirer“ š. m. liepos 22 d. laidoje, teigia, kad istorikai, tyrinėjantys senovės olimpinės žaidynės, randa daug panašumų su modernių laikų olimpinėmis žaidynėmis. Jo teigimu, daug kas apie senųjų laikų olimpinės žaidynės yra netiesa arba yra modernių laikų išsigalvojimas. Tariamai senoviškumą idealizuojantys mitai yra prancūzų aristokrato barono Pierre de Coubertin palikimas, kuris, atkurdamas modernias olimpinės žaidynes, žiūrėjo pro „spalvotus“ akinius. Iki šių dienų tie mitai patvariai laikosi.

Imkime kad ir olimpinės dvasios sąvoką. Yra absurdiška senovės olimpiadas laikyti sportininkų brolybės ir tautų taikos pavyzdžiu. Olimpinės paliaubos, kurios prasidėjo apie VIII šimtmetį prieš Kristų, draudė dalyvaujantiems miestams-valstybėms kariauti prieš, varžybų metu ir pasibaigus penkių dienų festivaliui.

Motyvai buvę praktiški – norėta, kad atletai ir juos lydintys „sirgaliai“ galėtų pasiekti Olympia patys netapę karo aukomis.

Pasak University of California (Riverside) klasikinių studijų profesorės Wendy J. Raschke, graikų olimpinų žaidynių pagrindinis tikslas buvo paruošti vyrus karui. Tokios rungtys kaip šuolis į tolį, ieties metimas ir bėgimas (vyrams vilkint šarvus) žvelgė kovų linkme. Pati populiariausia rungtis buvo „pancratium“, apimanti imtynes ir boksa, greičiau primenantį gatvės muštynes. Čia buvo draudžiama tik kandžiotis ir išspausti varžovo akis.

Baronas de Coubertin skelbė, kad olimpiadoje laimėjimas nėra svarbu, kad „svarbiausias gyvenime dalykas yra ne laimėjimas, o dalyvavimas“. Tačiau senovės graikams laimėjimas buvo viskas. Senovės olimpinėse žaidynėse antra ir trečia vieta nebuvo pažymimos. Nelaimėjusieji namo sliūkino nepagarboje.

Senovės graikai, norėdami užsitikrinti laimėjimą, nesidrovėjo ir sukčiauti. Papirkimai buvo dažnas atvejis. Eupolos, boksinkininkas iš Thesaly, laimėjo papirkęs savo varžovus. Calliphus iš Atėnų „pamokėjo“ priešininkams penkiakovės rungtyje. Imtynininkai paslapčia aliejumi išsitepdavo savo kūnus, kad išvengtų varžovų sugriebimo.

Kiekvienos vasaros olimpiados metu prisimenama legenda, kaip 490 metais prieš Kristų atėniečiai sumušė persus Marathono lygumoje. Graikai apie pergalę praneši į Atėnus pasiuntė Pheidippides. Šis atbėgęs sušuko: „Džiaukitės – mes nugalėjome“ ir mirtinai sukrito. Olimpinio maratono bėgikai šį mitą sustiprina, bėgdami 26 mylių ir 385 jardų nuotolį.

Įsimintina, kad senovės olimpinėse žaidynėse ilgiausia bėgimo atkarpa buvo apie tris mylias. Tai, ką mes šiandien vadiname maratonu, buvo sukurta 2,500 metais vėliau. Tai įvyko 1896 m. Atėnų olimpiadoje, paminint bėgimą, kurio greičiausiai niekada nėra buvę. Pasak knygos „The Olympic Marathon“ autoriaus David E. Martin, 1896 m. atgaivinant olimpinės žaidinės Atėnuose pasauliniu mastu, organizatoriai nusprendė legendinei bėgimo rungčiai suteikti modernią realybę.

Pirmųjų modernių maratonų nuotoliai svyravo tarp 25 ir 27 mylių. Tikrai 1924 m. buvo nutarta nuotolį standartizuoti ties 26 myliomis ir 385 jardais – toks nuotolis nubėgtas 1908 m. Londone vykusioje olimpiadoje – nuo Windsor pilies iki „Balto miesto“ stadiono.

Tebevyrauja ir aukso medalio mitas, simbolizuojantis mėgėjiško sporto skaistybę. Pasak Judith Swa-

ddling, dirbančios graikų-romėnų skyriuje Londono britų muziejuje, senovės olimpiadų laimėtojams „olimpinis žaidimas buvo pasas į šlovę, turtus, retkartinius honorarus už dalyvavimą festivaliuose“. Olimpinų rungčių laimėtojams Atėnai mokėjo penkerių metų darbininko algą. Tačiau būta ir „lengvatų“, kaip, pavyzdžiui, nemokamas maistas visam gyvenimui.

Žodis „atletas“ yra kilęs iš senovės graikų žodžio, reiškiančio „žmogų, kuris varžosi dėl apdovanojimo“. Persąsi klausimas, koku pagrindu atsirado mėgėjiškumo idėja? Mokslininkų teigimu, baronas de Coubertin nuo pat modernios olimpiados atkūrimo pradžios siekė dalyvius žaidynėse riboti tik laisvalaikio besinaudojančiu elitu (leisured elite). Atletai iš žemųjų socialinių sluoksnių olimpiadose buvo nepageidaujami. Toks požiūris skaudžiai palietė Amerikos indėną Jim Thorpe, 1912 m. Stockholme laimėjusį aukso penkiakovės ir dešimtkovės varžybose. Olimpinis komitetas, sužinojęs, kad jis pusiau profesionaliai žaidė beisbolą ir uždirbdavęs 15 dol. per savaitę, pareikalavo, kad medaliai būtų gražinti. De Coubertin didžiavęsis, kad olimpiniai žaidimai yra skirti tik „neprieikaistingiems atletams“.

Šių dienų amerikiečiai yra įsitikinę, kad Thorpe buvo paaukotas netikriems graikų dievams. Ypač nuostabu šiandien matyti Lietuvos krepšininkus, olimpiadoje žaidžiančius su milijonus dolerių uždirbančiais „svajonių komandos“ krepšininkais iš JAV. Tiesa, šiomis dienomis ir Lietuvos krepšininkai jau yra pasitūrinę. Gyvenimas keičiasi, keičiasi ir požiūris į gyvenimą!

Indianapolis lietuvių tautinių šokių vadovė Raimonda Balčiūnienė su vyru Otonu Balčiūnu, kaimo kapelos „Biru-Bar“ vadovu. Specialiai XIV Lietuvių tautinių šokių šventei susibūrusios dvi Indianapolis šokių grupės.

Indianapolis apylinkė: energinga ir kūrybinga

Apie Indianapolis LB gyvenimą pasakoja jos pirmininkė Sigita Nusbaum

SIGITA ŠIMKUVIENĖ

Prieš keletą metų nuvykusi aplankyti savo vyro giminių į Indianapolis miestą, stebėjau parodomąsias lakūnų varžybas, kuriose dalyvavo ir lietuviai lakūnas Jurgis Kairys. Ten, didžiuliam lauke, pamačiusi didžiulę trispalvę labai apsidžiaugiau, kad tūkstantinėje minioje yra lietuvių, palaikančių Lietuvos skrajūną. Kaip vėliau sužinojau, vėliavą šiam renginiui pasiuvo pats Indianapolis LB apylinkės tuometinis pirmininkas Jonas Beleckas.

Praėjus keliems metams, susipažinau su nauja Indianapolis apylinkės pirmininke Sigita Nusbaum. Su savo bendravarde pirmą kartą susitikau Čikagoje per pirmąjį JAV LB apylinkių pirmininkų suvažiavimą. Nusbaum pasirodė esanti energinga ir kūrybinga jauna bendruo-

menininkė, kuriai viskas įdomu. Ji labai įdomiai pristatė savo vadovaujamos apylinkės nuveiktus darbus, pasakojo apie darną lituanistinės mokyklėlės darbą. Visus ypač sudomino Sigitos mokėjimas įsilieti į Indianapolis miesto tarptautinių projektų ruošą.

Šios negausios, bet labai darbščios apylinkės žmonės sugeba pristatyti amerikiečių visuomenei Lietuvą ir jos kultūrą. Apie tai Sigita pasakojo ir antrajame JAV LB apylinkių pirmininkų ir jų įgaliotinių suvažiavime, vykusiame Detroit. Pastarajame suvažiavime Sigitai buvo patikėta vesti darbo grupę. Su užduotimi jauna pirmininkė susitvarkė puikiai.

Boston mieste vykusios XIV Lietuvių tautinių šokių šventės metu vėl sutikau Sigitą, į renginį atvykusią su visa šeima – dukra Amilia, sūnumi Patriku ir vyru Michael, ir, aišku, su

Indianapolis lietuviais. Ji, „pasidabinusi“ fotoaparatu, įamžino Boston šventės įvykius. Pasinaudojusi proga pakviečiau Sigitą plačiau papasakoti apie ypatingą Indianapolis lietuvių veiklą.

– Miela Sigita, gal gali paminėti keletą svarbių tarptautinių renginių, kuriuose Tavo vadovaujama apylinkė pristatė Lietuvą, jos tradicijas, kultūrą?

– Indianapolis Lietuvių Bendruomenė yra palyginti nedidelė, bet mes bandomė pristatyti Lietuvą įvairiuose šio miesto renginiuose. Šiais metais lietuviai buvo pakviesti net į du naujus miesto renginius. Gegužės 26 d. pirmą kartą Lietuvos vėliava suplevėsavome viename iš didžiausių Amerikoje parodų „Indy 500“, tai įvyko šeštadienį prieš lenktynes. Šio parodo pasižiūrėti susirenka net 300,000 žiūrovų iš visos šalies. Nepaisant didžiulio karščio, visų susirinkusių tautų atstovai mielai žygiavo 2,4 mylias, apsirengę savo šalies tautiniais drabužiais, pristatydami Indiana tautų tarybą. Lietuvos vėliavą nešė buvęs Indianapolis LB pirmininkas Beleckas. Parade taip pat dalyvavo Jono žmona Adrija su dukra Paulina, mano sūnus ir aš. Jei mūsų žmonės būtų turėję daugiau lietuvių tautinių drabužių, būtume užpildę visą aštuonių žmonių eilę. Gal kitais metais mums tai pavyks padaryti. Parado įrašą buvo galima pamatyti per vietinę WISH-TV ir per „NBS Sports Network“.

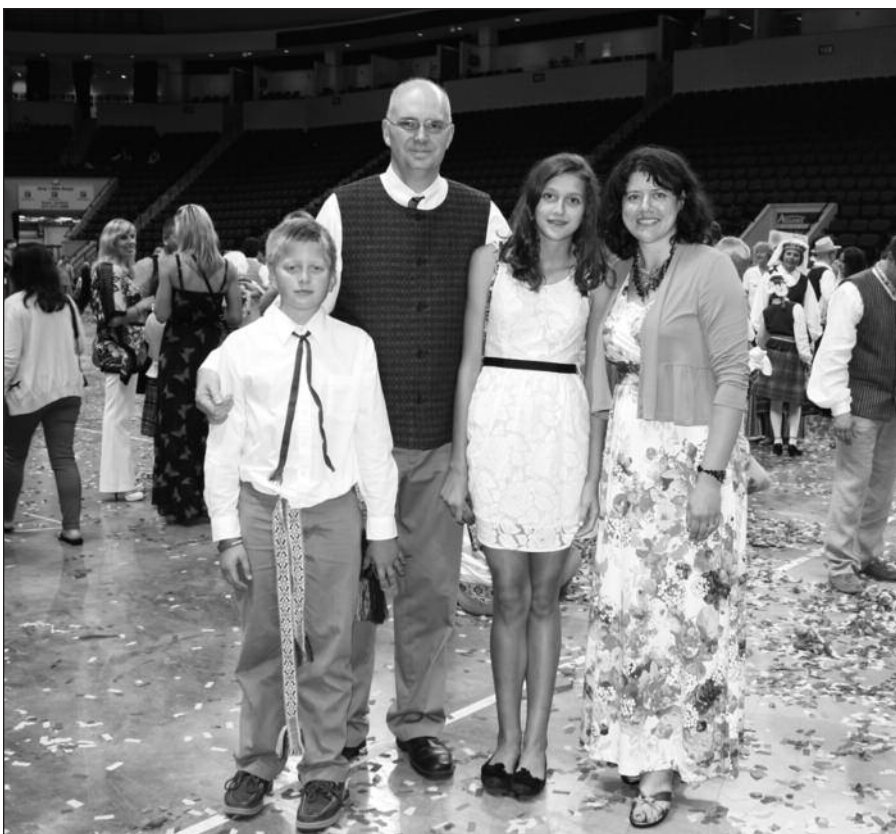
Kitas naujas renginys, ties kuriuo šiuo metu dirbame, yra Rytų Europos projektas. Šiuo projektu siekiama supažindinti bibliotekos lankytojus su Rytų Europos šalimis, jų tradicijomis, kultūra ir vietinėmis šių šalių bendruomenėmis. Lietuvos ir kitų šalių stendai bus pristatomi rugsėjo ir spalio mėnesiais. Mes buvome paprašyti sudaryti angliškai parašytą apie Lietuvą knygų, išleistų CD ir DVD sąrašą, kurį biblioteka

naudos papildydama savo rinkinius. Biblioteka išsipareigojo paruošti renginio reklamą, platinti lankstinukus.

Prieš ketverius metus po ilgos pertraukos vėl dalyvavome Indianapolis tarptautiniame festivalyje, kuris vyksta lapkričio viduryje „Indiana State Fair“ patalpose. Puikus renginys trunka keturias dienas, į jį susirenka tūkstančiai lankytojų. Svečiai ateina ne tik paragauti įvairių šalių patiekalų, bet ir pasiklausyti koncertų, pasižiūrėti gražiai pristatomų įvairių šalių stendų. Lietuvos stendas sulaukia daug lankytojų, žmonės nori daugiau sužinoti apie Lietuvos kultūrą, tradicijas, maistą, šventes. Kiekvienais metais stendų tema yra vis kitokia. Praėjusiais metais mūsų stendas laimėjo antrą vietą grupėje „Geriausiai atsakant į temą“. Šiais metais į festivalį jau yra pakviesti mūsų naujai susikūrę lietuvių tautinių šokių kolektyvai.

– Kiek žinau, jūsų apylinkėje nebuvo šokių grupės. Kaip nutiko, kad į šventę Boston mieste atvykote net su dviem grupėmis?

– Tiesą pasakius, man ir pačiai dar sunku suvokti, kad į Boston atkeliavome net su dviem naujai įsikūrusiais lietuvių liaudies šokių kolektyvais: suaugusių grupė „Vijūnas“ ir vaikų grupė „Trepšiukas“. O viskas prasidėjo nuo vieno klausimo – Alytei Simonaitis, atvedusiai vaikus į Indianapolis lituanistinę mokyklą (ILM), paklausus: „Šiais metais šokių šventė bus Boston. Ar važiuojam?“ Tėvai su entuziazmu priėmė naujieną, jei tik šokių vadovė atsiras. Visų akys nukrypo į Raimondą Balčiūnienę, kuri jau prieš tai su mokytoja Adrija Beleckiene ruošė vaikučius Indianapolis tarptautiniam festivaliui. Pasak Raimondos, ji – nei profesionali šokėja, nei šokių mokytoja, tiesiog jai patinka šokti. Pati šokti pradėjo nuo šešerių metų, šoko, kol neištekėjo. **Nukelta į 15 psl.**

JAV LB Indianapolis apylinkės pirmininkės Sigitos Nusbaum šeima.

TELKINIAI

Cleveland, OH

Diplomatinė Seder vakarienė

DR. VIKTORAS STANKUS

Šių metų Amerikos žydų komite-
to (American Jewish Commit-
tee arba AJC) globalinė diplo-
matinė Seder vakarienė, vykusi B’Nai
Jerushun kongregacijos šventovės
patalpose, savo dvasia tikrai buvo
globali. Vakarieniėje dalyvavo įvairių
valstybių diplomatai, konsulai, val-
džios atstovai, Cleveland miesto
vadovybė, įvairių tikėjimų atstovai.

Energingas B’Nai Jerushun kon-
gregacijos rabinas Stephen Weiss
kvietė susirinkusius kartu švesti
Seder – pagrindinį laisvės festivalio
Passover ritualą, šventės, kuri pri-
mena mums žydų tautos išsilaisvini-
mą iš Egipto faraono vergijos. Ši
šventė simbolizuoja visos žmoni-
jos teisę į laisvę. AJC misiją įdomiai
apibūdino dabartinis komiteto pre-
zidentas Seth Briskin. Susirinku-
sius draugiškai pasveikino Slovėni-
jos Respublikos konsulas Jurcek
Smauc.

Panašiai, kaip ir užpereitais me-
tais, kada rabinas Caruso susirinku-
siems priminė, jog negalima užmirš-
ti ne tik 6 mln. žydų, bet ir 6 mln.
krikščionių, žuvusių nuo nacių, ir
šiais metais AJC neužmiršo krikščio-
nių. Rabinas Weiss pristatė peticiją,

parašytą AJC viceprezidentės Rachel
Enid, kuria reikalaujama išgelbėti
nuo mirties bausmės Irane kalintį
krikščionį kleboną Youcef Nadark-
hani. Kunigas buvo suimtas ir nu-
teistas mirtimi, nes drįso paklausti,
kodėl jo krikščionims vaikams prie-
varta brukamas islamo mokslas. Pe-
ticiją pavienių laiškų forma susirin-
kusius pasirašyti ragino AJC direk-
torė Lee C. Shapiro. Ji bus pasiūsta
JAV senatoriams Brown ir Portman,
prašant jų pristatyti išlaisvinimo
rezoliuciją JAV Senate (peticiją jau
priėmė Atstovų rūmai). Mums, lietu-
viams krikščionims, pravartu pa-
reikšti AJC ir visai žydų bendruo-
menei užuojautą dėl ištikusios skau-
džios nelaimės jų bendruomenę Tou-
louse, Prancūzijoje.

AJC ir žydų bendruomenė tikrai
atlieka globalinę misiją, pradedant
istoriniu prašymu JAV Senatui Lie-
tuvą priimti į NATO, baigiant šių me-
tų projektais. Žydų bendruomenių
federacija finansavo Cleveland mero
Frank Jackson pastangomis pradėtą
tarptautinio centro „Global Clevel-
land“ įsteigimą miesto centre. „Glo-
bal Cleveland“ prezidentas Larry
Miller įsitikinęs, kad centras padės
užpildyti Metropolitan Cleveland egz-
istuojantį 35,000 specialistų, dirban-

čių technologijos, biotechnologijos
srityse, trūkumą. Šiuo metu tas skai-
čius yra sumažėjęs iki 27,000.

Dr. Stankus įteikė AJC direkto-
rei Shapiro Amerikos Lietuvių Ta-
rybos studiją apie netoli Lietuvos
sienų Baltarusijoje ir Kaliningrade

numatomas statyti atominės elektri-
nes, kurios kelia grėsmę Lietuvai.
AJC tai rūpi, nes Baltarusijoje ato-
minė jėgainė, būdama itin arti Vil-
niaus, nelaimės atveju grasina pa-
čiam Vilniui, jo gyventojams ir atsi-
gaunančiai žydų litvakų kultūrai.

Sėdi (iš k. į d.): Rabinas Stephen Weiss, Slovėnijos Respublikos konsulas Jurcek Smauc, buvusi Amerikos ambasadorė Heather Hodges, LR gen. garbės konsulė Ingrida Bublienė; stovi: American University darbuotoja dr. Maina Singh, Prezidentinės komisijos atstovas August Pust, AJC direktorė Lee C. Shapiro, Slovėnijos konsulato vyr. padėjėja Johanna Bauc, AJC prezidentas Seth Briskin, buvęs AJC prez. Scott Matassar (trūksta Dr. V. Stankaus nuotr.

Seattle, WA

„Kalėdos rugpjūtyje“

TONYA IVERSON FLORIA

2012-tieji bus tikrai dar vieni
linksmai praleisti metai „Lanko“ sto-
vykloje, kuri ir vėl bus organizuoja-
ma rugpjūčio 12–18 d. latvių moka-
majame centre, Shelton, Washington
valstijoje.

Šių metų tema yra „Kalėdos rug-
pjūtyje“. Planuojame išigilinti į skir-
tingų laikų tradicijas, susijusias su
šia tema. Nauji veidai yra visada lau-
kiami ir mielai kviečiami.

Be abejonės, stovyklai pasibai-
gus, vaikai išvažiuoja su išpūdin-
giausiais prisiminimais, susiradę
begalę draugų. Tie, kurie nėra buvę
„Lanko“ stovykloje, perskaitykite
žemiau pateiktą aprašymą.

„Lankas“ – tai lietuvių stovykla,
kur yra suteikiama galimybė lietuvių
kilmės vaikams išmokyti kuo daugiau
apie lietuviškas tradicijas ir jų pačių
kilmę. Visa tai pateikta įdomioje, mo-
komojoje bendruomenės aplinkoje.
Mes tikime, kad mūsų vaikai – tai rak-

tas į mūsų bendruomenės egzistenciją
ateityje. Mes įterpiame Lietuvos istori-
ją ir kultūrą į žaidimus, lauko links-
mybes ir įvairiausius projektus, taip
suteikdami vaikams padraugauti su
kitais lietuvių vaikais. Mes norime,
kad šeimos įsitikintų, kad dalyvavi-
mas lietuvių bendruomenės veikloje
yra vertinga ir naudinga patirtis.

Tradiciniai amatai, valgiai, šo-
kia, dainos ir istorija gražioje gam-
tos aplinkoje yra neatsiejama mūsų
veiklos dalis. Tėvelių, jaunimo ir seni-
mo iš mūsų bendruomenės dalyvavi-
mas veikloje parodo vaikams, kad jie
yra labai svarbūs mūsų bendruome-
nėje. Tuo pačiu mes parodome, kad
mes vertiname mūsų lietuvišką kilmę,
ir norime, kad vaikai būtų to tęsinys.

Pirmoji Lietuvių Amerikos vaikų
stovykla buvo surengta prieš 24 metus.
Nuo to laiko bendruomenės pasiŕven-
timas mūsų vaikams auga ir klesti.

Vertė Artūras Floria

„Tulpė Times“
2012 m. birželis, nr. 2

2010 metų „Lanko“ stovyklos akimirkos.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Per ežerą – su vėjeliu!

Net ir vandenyje – kartu!

Buriavimo stovykla Rako stovykloje

NORA SADAUSKAITĖ

Sekmadienį, liepos 8 d., žiūrėjau pro langą, kai mūsų automobilis įvažiavo į Rako stovyklą. Aš iškrausčiau savo daiktus iš mašinos irėjau padėti pastatyti palapines, kurios tapo mūsų namais visai savaitei. Kai visi pastatė palapines ir susidėjo savo daiktus, prasidėjo buriavimo stovykla.

Vėliau tą dieną visi stovyklautojai ėjo prie ežero, kur vadovai mus supažindino su taisyklėmis ir suskirstė į grupes pagal kiekvieno buriavimo patirtį. Buvo trys grupės: pradinė, vidutinė ir patyrusi. Aš buvau pradinėje grupėje, nes niekada nesu buriavusi, bet vėliau, savaitei bėgant, patekau į vidutinę grupę.

Kas rytą mes valgydavome pusryčius ir eidavome tiesiai į paplūdimį. Iš ryto mes mokėmės apie burlaivio dalis, kaip naudoti ir sudėti burlaivį, kaip vėjas veikia bures ir t. t. Mes dirbome su vadovais, kaip saugiai ir teisingai naudoti burlaivį. Tada valgėme pietus, kurie buvo atnešti į paplūdimį. Po to mes laisvai galėjo

Gausus šių metų buriavimo stovyklos Rako stovyklautojų būrys.

me naudoti burlaivius, kayak ir paddleboat. Taip pat galėjome plaukti ežere arba šokinėti nuo vandens tramplyno, kuris buvo išnuomotas savaitei. 5 val. p. p. mes grįždavome į Nerijos pastovyklę. Paskutinę dieną vandenyje buvo išdėti plūdurai „bouys“, vyko buriavimo lenktynės (regata).

Savaitės metu stovyklautojai buvo suskirstyti į grupes, kurios turėjo

skirtingo krašto vardą, lyg būtų olimpiados komandos. Grupės turėjo „Gintarės“ kandidatę kaip vadovę, ta grupė buvo jų komanda visai savaitei. Aš buvau Jamaikos komandos vadovė. Mes, kaip komanda, turėjome valyti virtuvę ir tualetą, kartu pasirodyti prie laužo ir t. t. Komanda turėjo bandyti surinkti taškus, darydami gerus darbelius ir laimėdama žaidimus.

Per savaitę buvo daug smagių vakarinių programų: susipažinimo žaidimai, laužai, Talentų vakaras, karnavalas ir miltų karas.

Savaitė labai greitai ir smagiai prabėgo. Man ypatingai patiko praleisti septynias valandas kasdien ant laivo ar prie ežero. Aš daug išmokau apie buriavimą, susipažinau su naujais draugais ir smagiai stovykla-vau.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Air Freight

Auto Export

Trucking

Small Packages

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Kelias, vedantis į niekur

Atkelta iš 3 psl. Žingsniuoti tuo rūsiu – pavojinga, labai lengva suklypti. Be to, iš rūsio išsinešdinti – irgi keblu. Vienintelis išėjimas, be rods, yra liftas. O liftas Karoliniškių poliklinikoje dažniausiai kyla tik į viršų. Profsajungos vadovė ten persirengia vienintelė iš visos Karoliniškių poliklinikos darbuotojų. Kitur jai vietos persirengti neatsirado.

Tas rūsys kelia ir kai kurių kitų nepatogumų. Jei sugestų liftas, Kavaliauskaitei būtų labai keblu pasiekti pirmąjį aukštą. O gaisro atveju rūsyje esantiems žmonėms būtų net labai pavojinga. Nepamirškime ir aplinkybės, jog rūsyje – itin prastas mobilusis ryšys.

Mano supratimu, Kavaliauskaite, parodydama žurnalistui savo persirengimo kambarį, nenusižengė nė vienam demokratinės valstybės įstatymui. Juk Karoliniškių poliklinika – ne Valstybės saugumo departamentas, ne Vidaus reikalų ministerija, ne

Krašto apsaugos ministerijos Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas. Karoliniškių poliklinika – viešoji įstaiga. Tačiau atsitiko sveiku protu sunkiai suvokiamas dalykas: kai kas dabar aiškinasi, ar profesinės sąjungos vadovė turėjo teisę pasikviesti žiniasklaidos atstovą, šio žingsnio nesuderinusi su poliklinikos vadovybe.

Jei Lietuva gerbtų žmogaus teises ir tramdytų tuos, kurie negerbia žmogaus teisių, klausimas, ar

Kavaliauskaitei turėjo teisę žurnalistui parodyti persirengimo kambarį, negalėtų kilti „iš principo“. Taip, profesinės sąjungos vadovė turėjo teisę bendrauti su žurnalistais visais jai rūpimais klausimais. Tokią teisę jai laiduoja Lietuvos Konstitucija, kurioje aiškiai pasakyta apie piliečio galimybę turėti savo nuomonę ir ją viešai reikšti. Bet Lietuva nėra teisinė valstybė.

ŠALFASS archyvai lieka ten, kur buvo sukurti, – Šiaurės Amerikoje

DALIA CIDZIKAITĖ

Šių metų liepos 20 dieną laikraščio „Draugo“ patalpose Čikagoje įvykęs Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) archyvų perdavimas Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui (LTSC) yra ne tik LTSC pergalė, bet ir laimėjimas tų, kurie mano, jog archyvai turi likti ten, kur jie buvo sukurti.

Naujais išeivijos sporto archyvais ypač džiaugėsi tą dieną LTSC atstovavusi jos vykdomoji direktorė Kristina Lapienytė, pasak kurios, archyvas nėra tik dokumentų dėžė, kurią padėjome ir užmiršome. „Tai yra istorija, ir labai motyvuojanti: kai istorija yra arčiau manęs, man ją lengviau geriau pažinti“, – sakė ji.

Sumanymas kažką daryti su 15 dėžių, pripildytų ŠALFASS veiklą nuo maždaug 1959 iki 2007 metų atspindinčių dokumentų, kuriuos skrupulingai rinko ilgametis ŠALFASS centro valdybos pirmininkas a. a. Algirdas Bielskus (dėl to šis archyvas tarp ŠALFASS narių dar žinomas Bielskaus archyvo vardu), kilo tada, kai dabartinis šios sporto organizacijos vadovas Laurynas R. Misevičius sulaukė Prano Majausko pasiūlymo archyvą atiduoti jo vadovaujamam Lietuvos sporto muziejui Kaune. Norą priglauti šiuos archyvus išreiškė ir Lietuvių išeivijos institutas prie Vytauto Didžiojo universiteto.

Pasiūlymui ŠALFASS archyvus išsiųsti į Lietuvą nepritarė LTSC vadovybė bei JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė archyvų reikalams Dalė Lukienė. Pastaroji ŠALFASS valdybą ragino gerai pagalvoti, kas yra naudingiausia pačiam jų organizacijos archyvui ir pasiūlė sekti dviem svarbiais archyvavimo principais: 1) palikti archyvinius dokumentus toje aplinkoje, kurioje jie buvo sukurti ir 2) neišskirstyti dokumentų po kelias vietas, antraip jie praras nemažai savo vertės.

ŠALFASS archyvų perdavimo LTSC sutartį peržiūri ŠALFASS centro valdybos pirmininkas Laurynas R. Misevičius (k.) ir LTSC vykdomoji direktorė Kristina Lapienytė. Dešinėje sėdi ilgametis ŠALFASS narys Rimantas Dirvonis. Jono Kuprio nuotr.

tas geriausias, koks tokiomis aplinkybėmis galėjo būti, variantas.

Jis taip pat pastebėjo, jog Lietuva diplomatiškai sutiko su tokiu sprendimu ir išreiškė viltį, jog bendradarbiavimas tarp Šiaurės Amerikos ir Lietuvos nenutrūks ir Lietuvos sporto veikėjai bei visuomenės nariai galės nesunkiai prieiti prie ŠALFASS archyvų ir informacijos apie lietuvių sportininkus, kurių pasiekimai yra įdomūs ir Lietuvoje gyvenantiems.

„Drauge“ žodį taręs ŠALFASS centro valdybos pirmininkas priminė, jog sportas lietuvių visuomenei yra labai svarbus, jis atkurta nepriklausomai Lietuvai davė prezidentą – ilgametį ŠALFASS narį Valdą Adamkų, daugelį kitų labai žymių veikėjų. „Manau, jog sportas yra vienas iš trijų kertinių akmenų, ant kurio laikosi lietuvių bendruomenės išeivijoje ateitis, – pastebėjo Misevičius. – Prie sporto prisijungia tiek čia gimę Šiaurės Amerikos lietuviai, tiek neseniai iš Lietuvos atvykę.“ Todėl jis matęs ŠALFASS istorijos išlaikymo svarbą ir būtinybę toliau tęsti jau 60 metų siekiančią sportinės veiklos Šiaurės Amerikoje tradiciją.

sak Lapienytės, paskutiniu metu centre neretai apsilanko Šaulių sąjungos nariai, ieškodami medžiagos apie savo organizacijos veiklą. Panašiai ir su Šiaurės Amerikos lietuvių studentų sąjunga, kurios nariai taip pat rodo susidomėjimą savo organizacijos praeitimi.

sporto muziejaus Jaunimo centre vitrinose galima apžiūrėti JAV lietuvių sportininkų laimėtas taures. „Tad, – pastebėjo LTSC vykdomoji direktorė, – ŠALFASS archyvas yra labai graži tąsa to, kas buvo Vokietijoje, vėliau – jau Amerikoje iki 2007 metų.“

Misevičius įsitikinęs, jog

K. Lapienytė: „Esame pripratę sakyti, kad archyvai yra paskutinis dalykas, kad juos išlaiko tik dipukai. Taip nėra, ir nauja lietuvių imigracinė banga JAV pradeda ne tik domėtis archyvais, bet ir juos remti bei pati kaupti.“

Didžiumą LTSC pasiekusio ŠALFASS archyvo – apie 95 proc. – sudaro įvairūs dokumentai. Pasak Misevičiaus, Bielskaus, mirusio 2010 metais, archyve galima rasti, pavyzdžiui, 1959 metų vykusių ŠALFASS žaidynių dokumentus, vėlesniais metais vykusių varžybų rezultatus, posėdžių protokolus, lietuviškų sporto klubų sąrašus. „Kai kurie dalykai gal yra svarbesni kaip archyvinė medžiaga, kiti – kaip muziejinė vertybė“, – pastebėjo jis.

Į LTSC nukeliavusį ŠALFASS archyvą nepateko medaliai, rinkti nuo 50 dešimtmečio. Jie, kartu su pačiais vertingiausiais Bielskaus asmeniniais daiktais, šiuo metu yra pas Ritą Čyvaite-Kliorienę. Misevičius negalėjo pasakyti, koks jų laukia likimas, bet išsakė viltį, jog gal ir čia pavyks susitarti.

ŠALFASS archyvą priėmusi Lapienytė pastebėjo, jog tai – ne pirmasis sporto archyvas, pasiekęs LTSC. Neseniai į centrą atkeliavo Baltimore lietuvių Atleto klubo archyvas, centre yra saugomas ir Konstantino Savicko archyvas bei Vokietijos DP stovyklų sporto medžiaga, o LTSC

ŠALFASS archyvų perdavimas LTSC yra tik pirmas bendradarbiavimo žingsnis, bet toli gražu ne paskutinis. Pasak jo, ŠALFASS archyvai buvo kaupiami ne tik Bielskaus. Nemažai jų turi ir kiti išeivijos sportininkai bei sporto veikėjai. „Turbūt antras po Bielskaus žmogus, turintis sukaupęs labai didžiulius sporto archyvus, yra Edvardas Šulaitis, – sakė Misevičius. – Kažkas turėtų pradėti vesti derybas ir su juo.“ Lapienytė pastebėjo, jog nemažus sporto archyvus turi ir Čikagoje gyvenantis Povilas Žumbakis, kuris lyg jau ir pasižadėjo juos atiduoti LTSC. „Žumbakis ragino surengti parodą iš to, ką gausime. Nepažadu, pirma turime pažiūrėti, kas juose yra. Bet, jei tik bus susidomėjimas, gal galėsime surengti keliaujančią parodą“, – pastebėjo ji.

Dabartinis ŠALFASS vadovas jau planuoja tolimesnius žingsnius, kad kuo daugiau ŠALFASS archyvų patektų į LTSC, kad viskas būtų vienoje vietoje ir kad archyvai būtų lengviau prieinami visiems, o, perverdus juos į skaitmeninį formatą, ir Lietuvai.

Oficialiam ŠALFASS archyvų perdavimui „Draugo“ patalpos pasirinktos neatsitiktinai. Lauryno R. Misevičiaus nuomone, „simboliška, kad visi susirinkome būtent čia – mes žiūrime į savo vyresnį brolių ‘Draugą’ ir sekame jo pavyzdžiu“.

ŠALFASS archyvui palikti Ameriką neleido ir ilgametis šios organizacijos narys Rimantas Dirvonis. Pasak Misevičiaus, „jis buvo paskutinis mohikanas, neleidęs. Taip lengvai tam ŠALFASS laivui išplaukti“.

Apie pusę metų trukusi diskusija ir susirašinėjimas dėl ŠALFASS archyvų likimo galų gale atvedė prie kompromiso – ŠALFASS archyvus nuspręsta palikti JAV, konkrečiai – Čikagoje įsikūrusiam LTSC, o jų kopijas nusiųsti Lietuvos sporto muziejui ir Išeivijos institutui. Pasak Misevičiaus, jeigu ir nebuvo surastas saliamoniškas sprendimas, pasirink-

Pasak Lapienytės, ŠALFASS archyvų perdavimas LTSC simbolizuoja ne tik tos veiklos tęstinumą, bet ir yra atspirtis tolesnei veiklai, „kad žmonės žinotų, jog jie nepradeda nuo nulio“. „Esame pripratę sakyti, kad archyvai yra paskutinis dalykas, kad juos išlaiko tik dipukai. Taip nėra, – pastebėjo LTSC vykdomoji direktorė, – ir nauja lietuvių imigracinė banga JAV pradeda ne tik domėtis archyvais, bet ir juos remti bei pati kaupti.“

Ji pasidžiaugė LTSC esančiu Šaulių organizacijos išeivijoje didžiuliu archyvu ir dėmesiu jam. Pa-

Albert ir Jūra Drukteiniai, gyvenantys **Bedford, NH**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu paaukojo 100 dol. laikraščio leidybai. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Viktoras Palčiauskas, gyvenantis **Walnut Creek, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už paramą.

„Kad muzika būtų lietuviška, nebūtina joje naudoti sutartinių”

2006 metais kompozitoriaus Gedimino Gelgoto (š. m. sausio 13–15 dienomis šio lietuvių kompozitoriaus kūryba buvo pristatyta Amerikos kamerinės muzikos konferencijoje, New York – „Draugo” red.) įkurtas stygininkų ansamblis NI&Co vasarą gyvena be atopūčio. Atostogų metų muzikantai nusprendė išnaudoti įtemptoms repeticijoms, koncertams, taip pat ir knygos apie NI&Co veiklą parengimui.

„Tekstai apie mano pradžią muzikoje ir apie mano muzikos pradžią. Apie tai, kas man padeda ir kas manyje gimsta einant į sceną ir kuriant. Apie NI&Co. Nieko sudėtingo, tiesiog kažkas tam, kad būčiau dar arčiau su mano muzikos klausytojais ir NI&Co fanais”, – knygos pristatymo kvietime rašo G. Gelgotas. Vis dėlto, kodėl buvo nuspręsta atverti savo kūrybos slėpinius, kokia knygos paskirtis ir kas laukia ansamblio kitais metais – pasakoja knygos autorius ir NI&Co vadovas Gediminas Gelgotas.

– Kodėl atsirado poreikis kurti knygą?

– Poreikis atsirado tada, kai po koncertų žmonės pradėjo ieškoti žinių apie mane, apie NI&Co. Klausytojai dažnai domisi kūriniių sukūrimo istorija. Dažnai jiems kyla klausimų – iš kur atsiranda įkvėpimas, ką simbolizuoja kūrinys, kaip jis gimsta... Žinoma, labiausiai įdomus pats NI&Co – muzikantų išskirtinumas, kūrybos dirbtuvė. Knyga skirta platinai po koncertų, tai tarsi kompaktinės plokštelės (CD) papildymas tekstu. Ir taip galbūt iš arčiau susipažinti su NI&Co ir mano muzika.

– Tačiau knyga parašyta anglų kalba. Ar tai reiškia, kad Jūsų siekis artimiau suartėti su užsienio klausytojais?

– Aš galbūt labiau taikausi į užsienio rinką, nes iš praktikos žinau, kad mūsų kompaktines plokšteles labiau perka Vokietijoje. Šioje šalyje nemažai jų nuperkama po kiekvieno koncerto. Manau, kad ten bus perka ir knyga. O knyga parašyta anglų kalba dėl labai praktiškų motyvų – taip paprasčiau. Deja, lietuvių kalba išleistos knygos užsienyje nepanaudosi. Kitas dalykas – angliškai parašytos mintys buvo aiškiau išdėstytos. Iš pradžių bandžiau rašyti lietuviškai, tačiau man atrodė, kad rašau per daug sudėtingai. Nenorėjau knygos, kuri primintų kompozicijos vadovėlį. Tenoriu, kad ji būtų įkvepianti, dvelktų mano muzika ir NI&Co ir būtų lengvai skaitoma.

– Ar nebijote, kad liksite nesuprasti Lietuvos klausytojų? Juk ir pats didžiausias NI&Co gerbėjas mūsų šalyje gali pasijusti atstumtas?

– Galbūt, tačiau nepaisant visko, NI&Co ir mano muzika yra vienas iš labiausiai Lietuvą garsinančių dalykų. Kai mes grojame užsienyje, mes visada pasirašome, iš kur esame, ir tai, mano nuomone, yra pats geriausias Lietuvos pristatymas. O anglų kalba yra tinkama ryšiams palaikyti. Lietuvių kalba sudėtinga užsieniečiams: jei mes ją vartosime kūrinijje „Never Ignore The Cosmic Ocean”, tai niekas užsienyje jo nesupras. Kad muzika būtų lietuviška, nebūtina joje tiesiog naudoti sutartinių. Lygiai taip pat nebūtini tautiniai drabužiai. Tačiau tai, kad mes išvažiuojame, darome karjerą užsienio mastu ir rašome „Lietuva”, tai yra daugiau nei didelė reklama mūsų šaliai. Aš visada didžiuojuosi, kai reikia pasakyti, iš kur mes. Kartais susiduriu su tuo, kad daugeliui Lietuva yra egzotiška šalis, juk net ne visi žino, kur ji yra. Tačiau visada jaučiu didelę atsakomybę pristatydamas mūsų šalį užsienyje.

– Lietuvoje nėra įprasta pasakoti apie kūrybos eigą, sufleruoti

klausytojui kūrinio mintį, padėti jam suprasti kompozitoriaus siekius. Dažnai paliekama laisva erdvė ieškojimams. Kodėl Jūs nusprendėte eiti kitokiu keliu?

Kamerinis ansamblis NI&Co pradėjo naują savo gyvavimo tarpsnį kolektyvo vadovo muzika susidomėjus didžiulei Vokietijos-JAV muzikos leidybos bendrovei „Peermusic Classical”, kuri šiandien leidžia Gedimino Gelgoto (pirmas iš dešinės) kūrinio partitūras.

– Galbūt Lietuvoje tai nėra įprasta, tačiau užsienyje galima surasti ne vieną žymaus muzikanto išleistą knygą, kurioje sudėtos svarbiausios gyvenimo akimirkos, dainų tekstų prasmė ir pan. Įkvėptas šių pavyzdžių užsienyje, pamačiau tam tikrą viziją, kaip tokia knyga galėtų geriausiai atskleisti NI&Co šešerių metų kūrybos laikotarpį, mano kūrybinius ieškojimus... Knyga „Gettin’ closer” – tai tarsi albumas, kuriame daug vaizdinės medžiagos, derančios su tekstu. Tai tarsi meno kūrinys. Tai lyg mano kūrybos tąsa.

– Ar knyga sudėliota iš Tavo asmeninių patirčių, ar tai daugiau NI&Co veiklos apmąstymai?

– Knyga buvo pradėta rašyti, kai pajutau savo tam tikro karjeros pirminio tarpsnio pabaigą. Todėl pasirinkau rašyti apie kompoziciją, pirmus kūrinius, NI&Co įsikūrimo ir kūrimosi akimirka, minimalistinės muzikos kūrimo pradžią, studijų Hamburg laikotarpį. Kadangi šiuo metu mano projektai yra daug didesni, jaučiu, kad visa tai jau nuėjo į praeitį, ir ši knyga tapo tam tikru įsisąmoninimu to, ką aš nuveikiau, ką mes nuveikėme...

Knygoje yra ir abstrakčių minčių, ir kaip aš suvokių darbą scenoje, kuo vadovaujuosi. Tai galbūt knyga, kuri skirta ne tik klausytojams, bet ir kitiems muzikantams. Tai nuoširdus pasidalinimas, nes tam irgi reikia daug energijos. Joje taip pat rašiau apie kai kuriuos kūrinius, it-raukiau dienoraščio fragmentus, pa-brėžiau man svarbiausias kūrybos akimirkas. Rašiau, žinoma, ir apie NI&Co – ko reikia, kad ansamblis ge-

rai dirbtų, kaip valdyti tą bendrų ieškojimų kelią. Tačiau nei į vieną išvardytų dalykų aš sąmoningai giliai nelendu, kadangi tai nėra baigtinis vyksmas. Viskas tęsis, vystysis ir pildysis... Knygos paskirtis – papildyti turimas žinias. Knygoje gausu iliustracijų. Man svarbūs simboliai, sceniniai talismanai, eskizai, rankraščiai.

– Nėra paslaptis, kad mūsų šalyje daugelis yra pripratę įsigyti knygą praktiškai už savikainą... Ar nebaugu, kad toks vaizdingas ir meninis leidinys gali būti pa-prasčiausiai neįperkamas?

–Taip, tai pastarųjų dienų mano didžiausias galvos skausmas, nes ji

užsienio rinkai. Ji leidžiama mano asmeninėmis lėšomis, negavau jokio finansavimo, todėl labdara negalima.

Nieko neprašiau, nes net nebuvo tam laiko. Vis dėlto ateityje norėtusi išleisti tokią knygą ir dideliu tiražu, ir maža kaina, kad daugiau žmonių galėtų ją įsigyti.

– Dažnai panašaus pobūdžio leidiniai, kad ir turintys gražią idėją, lieka su prekybiniu prieskoniu. Kaip pats vertintum šią knygą?

– Knyga yra labai nuoširdi, nes tai buvo vienas iš dalykų, kurį nusi-brėžiau prieš ją rašydamas. Kai ją parašiau, atsiverčiau skaityti – iš-kart užverčiau, nes tai buvo pernelyg atvira ir nuoširdu. Buvo minčių ir apie tokio atvirumo apribojimą, bet visgi viską palikau taip, kaip buvo pirminiame sumanyme. Nežinau, kiek ji praturtins žmogų, bet aš labai to tikiuosi.

Dalis žinių, susijusi su mano biografija, kūryba, tačiau labiausiai norėčiau, kad knyga skaitytoją įkvėptų. Kad knyga ne tik gulėtų ant stalo, bet ir paskatintų susimąstyti apie didesnes galimybes, polėkius, svajones ir jų įgyvendinimą.

– Rugpjūčio 11 d. Konzerthaus salėje, Berlyne, diriguojant Kristjan Järvi, vakaro programoje nuskambės pasaulinė premjera – tavo naujausias kūrinys „Never Ignore the Cosmic Ocean”. Kuo svarbus Tau šis vakaras ir ar tai reiškia, kad būtent šį įvykį jau priskirtum naujam kūrybos keliui?

– Taip, būtent todėl knygą ketinau išleisti prieš didžiuosius projektus. Premjeros tokioje salėje niekada neturėjau. Vis daugiau gauname pakvietimų koncertuoti užsienyje. Sėkmingai įgyvendinama ir sutartis su „Peermusic” – vis daugiau leidžiama mano partitūrų. Todėl jaučiu, kad visa tai jau kitas mastelis. Jau tam tikri darbai atlikti, mano rodos, kad patys sunkiausi, nes tai juk buvo pradžia. Sudėtingiausia jau padaryta ir jaučiu, kad su ta pirmąja mano nu-eito kelio dalimi jau reikia atsisveikinti.

Kalbino **Dalia Rauktytė Bernardinai.lt**

Pagramančio piliakalnyje rasta senovės Romos moneta

Atliekant archeologinius tyrimus Pagramančio piliakalnyje buvo rasta senovės Romos moneta, praneša projektą vykdanči Saugomų teritorijų tarnyba. Iš vario bei sidabro išlydyta 3,2 centimetrų skersmens moneta nukalta dar 164–169 metais. Pinigas rastas 25 cm gylio duobėje ir galėtų būti pamestas IV amžiuje.

Tikslią datą tyrinėtojas pavyko nustatyti iš monetą žyminčių atvaizdų. Vienoje monetos pusėje vaizduojamas Romos imperatoriaus Lucijaus Vero žmonos Lucilos portretas, kitoje jos pusėje – linksmybių, džiaugsmo personifikacija Hilaritas. Ant monetos užrašytos raidės SC reiškia „senatus consulto” – tai rodo, kad monetą nukaldinti leido Senatas.

„Ši moneta dabartinės Lietuvos teritorijoje atsirado dėl prekybos ryšių su romėnų tarpininkais. Baltai romėnams parduodavo gintarą, medų, žvėrių kailius, o pirkdavo metalą, iš kurio gamindavo papuošalų, gink-

lų. Galbūt ši moneta buvo naudojama kaip papuošalas”, – teigė archeologas O. Fediajevas.

Pagramančio piliakalnį tyrinėjantiems archeologams pavyko surasti ne tik II amžiuje Romoje nukaltą monetą, bet ir II–X amžių grublėtosios keramikos šukių, maždaug XVII amžiuje pagamintą peilį, gynybinės sienos iš eglinių rąstų liekanų.

Rasti radiniai leidžia mokslininkams spėlioti, kad nuo II a. šalia piliakalnio gyventa. Manoma, kad IV–V a. ant Pagramančio piliakalnio kalvos skalviai arba žemaičiai pastatė pirmąją medinę gynybai skirtą pilį. Pilyje galėjo tilpti apie 3,000 gynėjų.

Tolesnis pilies likimas neaiškus. Ji galėjo būti sunaikinta kryžiuočių (XIII amžiuje) arba palikta pačių Žemaičių. Pasak archeologų – kultūrinis sluoksnius plonas, o tai leidžia manyti, kad pilyje nebuvo gausiai gyvenama.

Bernardinai.lt

MŪSŲ STALUI

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

KASDIENINIAM STALUI PAĮVAIRINTI – PAŠTETAS

Naminis paštetas

Reikės: 2 sv vištų (arba jaučių) kepenėlių, 3 svogūnų, 2 nedidelių morkų, 1 sv sviesto, druskos, maltų juodųjų pipirų.

Kepenėles nuplaukite ir virkite 5–7 minutes pasūdytame vandenyje, paskui suverskite į kiaurasamtį. Susmulkinkite svogūnus, smulkiai sutarkuokite morkas. Pirmiausia su sviestu apkepkite svogūnus, tada suberkite sutarkuotas morkas. Kepenėles ir apkeptas daržoves 2–3 kartus sumalkite mėsmale. Į šį mišinį įdėkite 2/3 sviesto, pagardinkite druska, juodaisiais pipirais ir kruopščiai išmaišykite. Ant polietileninių maišelių plonu sluoksniu sudėkite gautą masę. Aptepkite ją sviestu ir suvyniokite suktinukus, naudodami maišelius. Kepenėlių masę galite įsukti į maistinę foliją. 2–3 valandoms padėkite į šaldytuvą.

Silkių paštetas

Reikės: 1 sv silkių, 2 lydytų sūrėlių, 2 kiaušinių, šaukšto garstyčių, majonezo.

Silkes ir virtus kiaušinius sumalkite mėsmale ir sumaišykite su sūreliais, garstyčiomis bei majonezu. Tepkite ant duonos.

Kepenų ir grybų paštetas

Reikės: 1,5 sv jaučių kepenų, 1,5 sv sviesto, 2 svogūnų, 1 sv grybų, morkos, maltų juodųjų pipirų.

Kepenį nuplaukite ir virkite su svogūnu ir morka. Kai kepenys išvirs, ištraukite jas kartu su svogūnu bei morka ir leiskite atvėsti. Tada viską sumalkite. Antrą svogūną supjaustykite ir svieste apkepkite su grybais. Sumaltų kepenų masę sumaišykite su keptais svogūnais ir

grybais. Pagardinkite pipirais. Paštetą sudėkite į formą ir laikykite šaldytuve. Druskos nedėkite – taip paštetas ilgiau išsilaikys. Jos užsiberkite tiesiai ant sumuštinio su paštetu.

Šventinis paštetas

Reikės: 2 sv vištų kepenėlių, 1,5 sv žemės riešutų (peanuts), 2 svogūnų, ½ puodelio grietinėlės, lazdelės sviesto (dar geriau tiks vištų išlydyti taukai), druskos, maltų juodųjų pipirų.

Žemės riešutus padžiovinkite mikrobangų krosnelėje arba orkaitėje, nuvalykite luobelės ir susmulkinkite smulkintuvu. Vištų kepenėles pabarstykite druska, patroškinkite keptuvėje ir, nupylę nereikalingą skystį, susmulkinkite smulkintuvu. Svogūnus smulkiai supjaustykite, apkepkite su sviestu ir sukrėskite į kepenėles. Tuomet supilkite grietinėlę, suberkite susmulkintus žemės riešutus, pagardinkite juodaisiais pipirais, gerai išmaišykite ir padėkite į šaldytuvą. Jau po 20 minučių galėsite mėgautis paštetu.

Keptos vištienos ir kiaulienos paštetas

Reikės: 1 sv kiaulienos, 1 sv vištienos, ½ sv baltos duonos, 2 kiaušinių, svogūno, morkų, konservuotų žirnelių, druskos, maltų juodųjų pipirų.

Kiaulieną, pusę vištienos, išmirkytą baltą duoną ir svogūną du kartus sumalkite mėsmale. Į šią masę įberkite druskos, pipirų, įmuškite dviejų kiaušinių trynius. Baltymus išplakite iki putų ir taip pat sudėkite į masę. Likusią vištieną supjaustykite ilgomis juostelėmis ir pamarinuokite pagal savo skonį. Į kepimo formą dėkite šiek tiek gautos masės, ant jos – vištienos juosteles, keptų morkų ir konservuotų žirnelių (gali-

ma šaldytų). Tuomet ant viršaus sudėkite likusią masę ir valandą ar kiek ilgiau kepkite orkaitėje. Kai paštetas iškeps, ištraukite jį iš orkaitės ir leiskite atvėsti.

Žuvų paštetas

Reikės: 1,5 sv virtos žuvies (bet kokios), apie pusę puodelio kietojo sūrio, 2 šaukštelių garstyčių, druskos, sviesto.

Virtą žuvį sumalkite, įberkite smulkiai sutarkuoto sūrio, įdėkite garstyčių, šiek tiek sviesto (minkšto), pagardinkite druska. Visą gerai išmaišykite iki purios masės ir atvėsinkite.

Vištienos paštetas

Reikės: 1 lazdelės sviesto, ½ sv vištienos, kiaušinio, druskos, pipirų, 1,5 šaukštelių garstyčių, tarkuotų krienų, petražolių ar kitų žalumynų.

Virtą vištieną susmulkinkite smulkintuvu. Minkštą sviestą išsukite su susmulkinta vištiena. Smulkiai supjaustykite kietai virtą kiaušinį. Visą išmaišykite, įberkite susmulkintų petražolių (ar kitų žalumynų, kaip krapų), įdėkite garstyčių, tar-

Kepenėlių paštetas su obuoliais (St. Stasienės receptas)

Reikės: ½ sv viščiuko kepenėlių, vidutinio dydžio obuolio, vidutinio dydžio svogūno, 3 šaukštų sviesto, ¼ šaukšt. kvapniųjų pipirų, ¼ šaukšt. muškato riešuto, šaukšto citrinų sulčių, šaukšto konjako, aliejaus, druskos.

Kepenėles nuplaukite, išimkite gysleles, sudėkite į sietelį, kad nuvarvėtų. Į keptuvėje įkaitintą aliejų dėkite kepenėles, nuluptą ir smulkiai supjaustytą obuolį, supjaustytą svogūną ir maišydami kepkite 6–8 minutes. Į elektrinį plaktuvą sudėkite iškeptas kepenėles su priedais, visus prieskonius, truputį druskos ir suplakite. Tada dėkite sviestą ir dar plakite, kol viskas gražiai susijungs. Supilkite į indą, uždenkite ir padėkite į šaldytuvą. Negenda apie 2 savaites. Tinka ant paskrudintos juodos ar baltos duonos riekelės.

Lietuviškoms „Gerovės“ uogienėms – tautinio paveldo pažymėjimas

Kone kasmet Lietuvoje kuriasi naujos įmonės, siūlančios naujų produktų, kurie neat-silieka nuo Amerikos ar Europos naujų, gražiai atrodančių bei šiuolaikinių pakuočių. Vis dėlto daugelio lietuvių širdis labiau linksta prie nuo vaikystės ragautų, pamėgtų ir sveikai natūralių produktų.

Seniausias Lietuvoje „Gerovės“ konservų fabrikas buvo įkurtas 1948 metais. Pradžioje katilai, kuriuose buvo verdamos uogienės, buvo kaitinami kūrenant malkas po katilu. Dabar malkomis uogienių įmonė, savaime aišku, jau nebeverda. Visai neseniai „Gerovės“ aviečių, mėlynių, agrastų, juodųjų serbentų, spanguolių ir vyšnių uogienėms buvo suteiktas „Tautinio paveldo“ įvertinimas.

Lietuvos uogienės

Uogienės „Gerovėje“ nebuvo verdamos pastoviai, nes jų gamyba reikalauja daugiau rankų darbo, daugiau kitų darbo sąnaudų. Rankomis uogas reikia perrinkti, jas perplauti, laikyti užpylus cukrumi, atskirti at-

siradusį sirupą ir jį užvirti. Be to, uogienės į stiklainius būtina sudėlioti taip pat rankomis, kad vienodai stiklainiuose pasiskirstytų uogos ir sirupas.

Uogienės nuo senų laikų verdamos visoje Lietuvoje. Paprastai jos buvo verdamos naudojant daug cukraus, lygiomis dalimis imant uogų ir cukraus ar net iki 1,5 karto daugiau cukraus nei uogų, jeigu uogos yra rūgščios.

„Gerovėje“ pagamintos ir tautinio paveldo produkto įvertinimui pa-

teiktos aviečių, mėlynių, agrastų, juodųjų serbentų, spanguolių ir vyšnių uogienės yra pagamintos pagal knygos „Lietuvių valgiai“ (sudarytoja J. Pauliukonienė, Vilnius, „Mokslas“, 1983 m.) patarimus. Knyga parengta remiantis etnografinę medžiagą, šalyje organizuojamų etnografinių valgių konkursų receptūromis, senais kulinarijos leidiniais.

Kad skaitytojams būtų aiškiau, aprašysime, kaip verdama viena iš „Gerovės“ tautinio paveldo uogienių – aviečių uogienė.

Aviečių uogienė

Aviečių uogos yra sultingos ir aromatingos, turi daug vitaminų, kitų naudingų bioaktyvių medžiagų, vitaminų C, B1, B2, PP, karotino. Jose yra stearinų, kurie padeda mažinti cholesterolio kiekį, stabdo aterosklerozės vystymąsi. Aviečių uogose yra salicilio rūgšties, kuri skatina prakaitavimą, mažindama kūno temperatūrą, todėl produktai iš aviečių, džiovintos aviečių šakelės su lapais ir uogomis dažnai vartojami arbatoms ruošti, kai užpuola ligos persi-saldžius.

Nuo seno uogienėms virti buvo naudojamos laukinės, miško laukymėse augančios avietės. Tokių miško aviečių buvo surenkama palyginti nedideli kiekiai. Jos buvo naudojamos tik namų ūkyje, sirupams, uogienėms, vynui gaminti. Paskutiniaisiais dešimtmečiais buvo išvestos ir plačiai paplito kultūrinių veislių avietės, kurios yra derlingesnės, didesnės, švaresnės, nepažeistos ligų ir kenkėjų.

Nukelta į 15 psl.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Į Afganistaną išlydėta nauja Lietuvos karių grupė

Vilnius (ELTA) – Rugpjūčio 8 d. Šv. Ignoto bažnyčioje, Vilniuje, į tarp-tautinę misiją Afganistane išlydėta nauja Lietuvos kariuomenės Karo policijos specialioji grupė, užtikrin-

sianti specialiosios misijos Afganis-tane vadovo apsaugą. Šią užduotį prieš porą metų karo policininkai perėmė iš Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų pajėgų karių.

Baltarusijos prokuratūra prašo Lietuvos ir Švedijos pagalbos

Vilnius (BNS) – Baltarusijos ofi-cialiosios žinybos pranešė, jog kreipėsi į Lietuvą ir Švediją, prašydamos suteikti teisinę pagalbą tiriant gali-mą valstybinės sienos pažeidimą, kuomet liepos 4 d. švedų pilotuoja-

mas lengvasis lėktuvas kirto Lietu-vos-Baltarusijos sieną. Lietuvos Tei-singumo, Užsienio reikalų ministeri-jų ir Generalinės prokuratūros atsto-vai rugpjūčio 8 d. sakė, jog toks krei-pimasis kol kas nėra gautas.

Dėl grasinamojo pobūdžio laiškų kreiptasi į Generalinę prokuratūrą

Vilnius (ELTA) – Seimo kance-liarija dėl grasinamojo pobūdžio laiškų kreipėsi į Generalinę prokuratūrą. Seimas praneša, kad liepos 29 d. ir rugpjūčio 3 d. Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus elektroniniu paštu iš el. pašto ukrainee@mail.ua

gauti grasinamojo pobūdžio laiškai su nuotraukomis. „Ateis laikas ir mes imsime jūsų už slavų tautų – rusų, ukrainiečių ir baltarusių – įžei-dimą“, – rašoma viename iš Baltijos šalių piliečiams grasinančių laiškų, iliustruotų egzekucijų nuotrauko-mis.

Lietuvos olimpiečiams – valstybiniai apdovanojimai

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Res-publikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė dekretą, kuriuo valsty-biniais apdovanojimais apdovanoja Londono olimpinėse žaidynėse aukso medalį laimėjusią plaukikę Rūtą Meilutytę ir bronzos medalį iškovoju-sį imtynininką Aleksandrą Kazake-

vičių. R. Meilutytė apdovanojama ordi-no „Už nuopelnus Lietuvai“ Komando-doro didžiuoju kryžiumi. Imtyninin-kas A. Kazakevičius – ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kry-žiumi.

Siūloma kriminalizuoti daugiau su vaikų seksualiniu išnaudojimu ar prievarta susijusių veiksmų

Vilnius (BNS) – Įstatymų patai-somis siūloma numatyti baudžia-mąją atsakomybę už kai kuriuos su vaikų seksualiniu išnaudojimu ar prievarta susijusius veiksmus, kurie iki šiol nebuvo kriminalizuoti.

Pirmiausia atsakomybė siūloma už tuos veiksmus, kurie padaromi naudojantis internetu. Taip pat atsakomybė grės už vaiko, nesulaukusio 16 metų, viliojimą: tuomet, jei suau-gęs asmuo siūlys vaikui susitikti sie-kiant lytiškai santykiuoti ar kitaip tenkinti lytinę aistrą su juo arba jį

išnaudoti pornografinėi produkcijai gaminti, ir jei po tokio pasiūlymo im-sis konkrečių veiksmų, kad toks susi-tikimas įvyktų. Siūloma taikyti atsakomybę ir už dalyvavimą pornog-rafinio pobūdžio renginyje, į kurį buvo įtrauktas vaikas.

Pastaraisiais metais didėja sek-sualinių nusikalstamų veikų prieš vaikus Lietuvoje skaičius. 2007 ir 2008 m. buvo pradėta po 63 ikiteismi-nius tyrimus dėl mažamečių tvirkini-mo, 2009 m. – 75, o 2010 m. iki spalio mėnesio – 118, iš jų 46 buvo nutraukti.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė priėmė naujai išrinktą Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentą Robertą Dargį ir su juo aptarė Lietuvos aktualijas, Europos ekonominę padėtį bei jos įtaką Lietuvos ekonomikai. **Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.**

Žinomas Wisconsin šaudžiusio žmogaus vardas

Po žudynių šventykloje Oak Creek sikų bendruomenės nariai surengė spaudos konferenciją. **EPA-ELTA nuotr.**

Washington, DC (ITAR-TASS-ELTA) – JAV valdžia įvardijo žmo-gų, kuris rugpjūčio 5 d. paleido ug-nį sikų (sikh) šventykloje Wisconsin valstijoje. Pasak oficialaus Ame-rikos administracijos atstovo, tai 40 metų amžiaus Wade Michael Page. Savo ruožtu Pentagono atstovai pa-tikslino, kad 1992 m. W. M. Page pra-dėjo tarnybą JAV sausumos kariuo-menėje. Po šešerių metų jis iš jos pa-sitraukė.

Rusija ir Baltarusija tarsis dėl bendros migracijos politikos

Minskas (ELTA) – Baltarusijos vidaus reikalų ministerija pranešė, kad Maskva ir Minskas rengiasi su-daryti susitarimus dėl draudimų tam tikriems asmenims atvykti į šias šalis ir iš jų išvykti, pranešė „RIA Novosti“. Rusijos ir Baltarusijos migracijos institucijų atstovai rug-pjūčio 7–8 d. susitiks Minske aptarti Rusijos ir Baltarusijos Sąjungos mig-

racijos politikos.

Rusija ir Baltarusija 2010 m. su-jungė savo duomenų bazes, kad Ru-sijoje nepageidaujami asmenys nega-lėtų atvykti ir į Baltarusiją. Baltaru-sijoje gyvenantiems Rusijos pilie-čiams taip pat draudžiama išvykti į užsienio šalis, jei Rusijoje jiems tai-komas toks apribojimas.

Per išpuolį Nigerijoje žuvo 15 žmonių

Abudža (ELTA) – Per išpuolį krikščionių bažnyčioje Nigerijoje žu-vo mažiausiai 15 žmonių, praneša agentūra AFP. Išpuolis įvykdytas Okene šalies centrinėje dalyje. Anot

žiniasklaidos, ginkluoti užpuolikai atakavo bažnyčią rugpjūčio 6 d. va-karą per pamaldas. Kol kas niekas neprisiėmė atsakomybės už išpuolį.

Dėl mūšių iš Aleppo pasitraukė JT stebėtojai

Damaskas (ELTA) – Dėl didė-jančio smurto Sirijos Aleppo mieste Jungtinės Tautos (JT) atitraukė iš miesto savo stebėtojus, praneša agen-tūra AFP. 20 neginkluotų stebėtojų praėjusį savaitgalį buvo sugrąžinti į savo būstinę sostinėje Damaske, sakė JT atstovas. Tai esą yra laikinas ati-

traukimas dėl prastėjančios saugu-mo padėties.

Bashar al Assad pajėgos praėju-siomis dienomis suaktyvino savo puolimą sukilėlių valdomose miesto dalyse. Aktyvistų duomenimis, mies-te per praėjusias dvi savaites žuvo šimtai žmonių.

Turkijoje susprogdintas Irako naftotiekis

Stambulas (ELTA) – Naftotiekis „Kirkukas-Džeichanas“, kuriuo teka Irako nafta per Turkijos teritoriją į Viduržemio jūros uostus, buvo sus-progdintas naktį į rugpjūčio 6 d. Turkijos Mardino provincijoje, pra-neša AFP. Dėl išpuolio įtariamai kur-

dų sukilėliai. Pirminiais vertini-mais, beveik tūkstančio kilometrų ilgio naftotiekio remontas užtruks ne mažiau kaip dešimt dienų. Naftos eksportas per naftotiekį „Kirkukas-Džeichanas“ sudaro apie 20 proc. Ira-ko eksporto.

Kinija kaltina JAV konflikto kurstymu

Beijing (Reuters-ELTA) – Rug-pjūčio 6 d. Kinijos valstybinė žinias-klaida sustiprino kritiką JAV atžvil-giu dėl įtampos Pietų Kinijos jūroje. Pagrindinis Kinijos valdančiosios liaudies partijos laikraštis pareiškė, kad JAV turėtų „užsčiaupti“, ir ap-kaltino JAV konflikto „liepsnų kurs-tymu“.

Savaitgalį Kinijos užsienio rei-kalų ministerija pasmerkė JAV Vals-tybės departamento pareiškimą, kad Amerika atidžiai stebi teritorinius ginčus Pietų Kinijos jūroje ir kad Kinija, tame regione dislokuodama apsaugos kariuomenę, rizikuoja „dar labiau eskaluoti įtampą“.

Baltarusija atšaukė visus diplomatus iš Švedijos

Minskas (Reuters-ELTA) – Balta-rusija pareiškė, kad atšaukia visus savo ambasados Stokholme diploma-tus, ir paprašė Švedijos iš Minsko atšaukti savuosius. Baltarusijos už-sienio reikalų ministerijos praneši-me teigiama, kad šalis nenutraukia ryšių su Švedija. Baltarusija šį spren-

dimą priėmė praėjus kiek daugiau nei mėnesiui po švedų lėktuvo su-rengto „pliusinių meškiukų desan-to“. Lėktuvas liepos 4 d. numetė šim-tus mažų pliusinių meškiukų, prie kurių buvo pritvirtinti žodžio laisvės ir žmogaus teisių reikalaujantys raš-teliai.

Argentinoje nuo bėgių nuvažiavo keleivinis traukinys

Buenos Aires (ELTA) – Argen-tinoje rugpjūčio 6 d. nuo bėgių nuvažiavo keleivinis traukinys, buvo su-žeista apie 30 žmonių. Žinybų duome-nimis, nelaimė įvyko tik už kelių

metrų nuo vienos didžiausių Buenos Aires geležinkelio stočių. Pastarai-siais mėnesiais Argentinos sostinėje įvyko kelios traukinių avarijos, per kurias žuvo iš viso 51 žmogus.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Lietuvos ūkio ministerija siūlo baseino su sveikatingumo centru Klaipėdoje projektą pripažinti valstybei svarbiu ekonominiu projektu. Bendra projekto vertė siekia apie 38 mln. litų. Baseino kompleksą numatoma įrengti Taikos prospekte, šalia „Švyturio“ arenos. Jame būtų 50 metrų ilgio ir 25 metrų pločio baseinas, sporto salė ir kitos patalpos, kurių paskirtį būtų galima keisti. Pasak Ūkio ministerijos, tokio dydžio baseinas būtų vienintelis Lietuvoje.

Lietuvos banko užsienio atsargų valdymo analizę atlikę Pasaulio banko atstovai palankiai įvertino Bankininkystės tarnybos įsteigimu pradėtą užsienio atsargų valdymo pertvarką, tačiau siūlo ilginti investavimo horizontą ir mažinti dėmesį trumpalaikiui Lietuvos banko veiklos finansiniam rezultatui. Anot Pasaulio banko atstovų, nekeičiant užsienio atsargų valdymo krypties, mažės galimybių gauti didesnę investicijų grąžą.

Nacionalizuotame bankrutuojančiame banke „Snoras“ liepos 31 d. darbo neteko dar 142 darbuotojai. Banke toliau darbą tęsia 205 darbuotojai. „Snoro“ bankroto administratorius Neil Cooper pranešė, jog darbo sutartys nutrauktos dėl sumažėjusių „Snoro“ vykdomų operacijų skaičiaus. Nuo bankroto bylos iškėlimo dienos 2011 m. gruodžio 7-osios iki dabar darbo neteko 1,192 banko darbuotojai. Iki „Snoro“ nacionalizavimo banke dirbo apie 1,350 darbuotojų. Tuo tarpu rugpjūčio 2 d. posėdžiavęs „Snoro“ kreditorių komitetas priėmė sprendimą Cooper nuo rugpjūčio pradžios mokėti 100,000 litų mėnesio atlyginimą, o visai jo komandai nustatė 5 mln. litų mėnesio išlaidų ribą.

Bitininkai – darbštumo ir bendruomeniškumo pavyzdys, o darbštumas ir draugiškumas – kiekvienos bendruomenės ir valstybės pamatas, sakė šalies vadovė, apsilankiusi rugpjūčio 4 d. Kupiškyje vykusioje bitininkų šventėje „Bičiulių Lietuva – Kupiškiai“. Kartu su visos šalies bitininkais ji sodino medelius, apžiūrėjo bitininkų parodas ir vaikų piešiniais papuoštus avilius. 36-ojoje Lietuvos bitininkų šventėje, vykstančioje Kupiškio marių Uošvės liežuvio saloje, dalyvavo daugiau nei 4,000 bitininkų iš Lietuvos ir svečiai iš Latvijos, Estijos, Suomijos, Jungtinės Karalystės, Rusijos, Baltarusijos bei Lenkijos.

Rugpjūčio 3 d. Vilniaus apygardos prokuratūra sulaikytam „Čili Holdings“ valdybos pirmininkui ir pagrindiniam ją valdančios ben-

drovės „LTk Capital“ akcininkui Taduui Karosui bei grupei priklausančios įmonės finansininkui pareiškė įtarimus dėl papirkimo ir dokumentų klastojimo, juos nuspręsta paleisti už piniginių užstatą. Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) Vilniaus valdybos pareigūnai įtariamuosius sulaikė rugpjūčio 2 d. rytą. Karosas ir finansininkas įtariamai pasiūlė bankroto administratoriui 30,000 litų kyšį. Pasak STT, vėliau pažadėta pinigų suma per kelis kartus buvo perduota už neteisėtą veikimą sulaikytųjų asmenų bendrovių naudai.

Iš Lietuvos greitai emigruoti sako ketinantys 6 proc. lietuvių, daugiau kaip trečdalis sako apie tai susimąstantys, rodo rugpjūčio 6 d. apklausti apklausos rezultatai. Atsakant į klausimą „Ar pastaruoju metu susimąstėte apie emigraciją iš Lietuvos“, 5,9 proc. apklaustųjų pasirinko atsakymą „Taip, planuoju greit migruoti“. Dešimtadalis (10,1 proc.) sakė dažnai apie tai susimąstantys, ketvirtadalis (25,1 proc.) teigė kartais apie tai pagalvojantys. 57,9 proc. apklaustųjų nurodė, kad migruoti neplanuoja. Naujienų tinklalapio Delfi.lt užsakymu apklausą birželio 15–22 d. atliko bendrovė „Spinter tyrimai“, apklaususi 1,008 žmones. Šiandien iš Lietuvos emigruoja ne tik gyventojai, bet ir jiems darbo vietas sukuriantis verslas. 2012 m. žiemą Lietuvos laisvosios rinkos instituto atlikto Lietuvos ekonomikos tyrimo duomenimis, 11 proc. tiriamųjų, arba kas 10-tas verslas, ketina ar rimtai svarsto galimybę perkelti savo veiklą į užsienį.

Rugsėjo 10 d. į Lietuvą atvažiuoja JAV maisto ir veterinarijos tarnybos inspektoriai, kurie tikrins UAB „Agrovet“, UAB „Biovela“ ir AB Krekenavos agrofirmą ir spres, ar šioms įmonėms suteikti leidimą vežti gaminius į šalies rinką. „Iki šiol 20 m. mes nesugebėjome net išsikviesti žinovų. Jų reikalavimai aukštesni nei Rusijos, tačiau tikimės, kad įmonės atitiks šiuos kriterijus“, – būsimu apsilankymu džiaugiasi Jonas Milius, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius. Jis šį apsilankymą vertina kaip galimą naujos rinkos atsivėrimą ir alternatyvą Rusijai. Nors šiandien lietuviai eksportuoja į daugiau kaip 30 valstybių, 27 proc. išgabenama į Rytus. Kita svarbi rinka, dėl kurios pažymėjimų gavimo deramasi, – Kinija.

Bendrovės „Grigiškės“ gaminiams sanitarinio-buitinio popieriaus produktams suteiktas Europos Sąjungos ekologinis ženklas – ES „Gėlė“. AB „Grigiškės“ yra pirmoji įmonė Lietuvoje, kurios gaminiams Aplinkos apsaugos agentūra suteikė šį ženklą. ES ekologinis ženklas suteikiamas prekėms ir paslaugoms, kurios atitinka ES ženklinimo ekologiniu ženklu sistemos aplinkosaugos reikalavimus. ES ekologinis ženklas suteiks galimybę geriau tenkinti verslo partnerių poreikius, taip pat padidės bendrovės konkurencingumas Lietuvos ir tarptautinėse rinkose.

PASAULIS

Palenkės vaivada suteikė Lenkijos bendrovei „PSE Operator“ leidimą statyti pirmąją 400 KW Narevo-Ostrolenkos elektros linijos atkarpą. Lenkijos tinklalapis Bialystok.gazeta.pl pranešė, kad tai bus dalis Lietuvos ir Lenkijos elektros tilto. „PSE Operator“ galės pastatyti naują 5,6 km atkarpą ir 1,7 km linijos rekonstruoti. Pirmam investicijų į elektros liniją etapui bus panaudota apie 2 mlrd. zlotų (1,58 mlrd. litų), iš jų 683 mln. zlotų (539,5 mln. litų) bus europinė parama. Šis etapas turi būti baigtas iki 2015 metų. Tikimasi, kad „LitPol Link“ jungtis iki 2015 m. pabaigos pradės veikti 500 MW galia, o iki 2020 m. – 1,000 MW galia. Tarpsteminė jungtis sujungs trijų Baltijos valstybių ir Vakarų Europos elektros perdavimo infrastruktūras ir sudarys sąlygas elektros rinkų apjungimui.

Lietuvių įsteigta „Ioli Supermarket“ Gruzijoje įsigijo prekybos tinklą „Populi“ ir tapo didžiausiu mažmeninės prekybos tinklu šalyje. Nuo šiol bendrovė Gruzijoje valdys 68 parduotuvių tinklą, pranešė „Ioli Supermarket“. Pasak įmonės generalinio direktoriaus Sauliaus Vaitkevičiaus, iki metų pabaigos planuojama atidaryti dar 23 parduotuves ir Gruzijoje turėti daugiau nei 90 prekybos centrų. Tinklas Gruzijoje – tai šeimos verslas, jį finansuoja vienas Jungtinių Amerikos Valstijų fondas.

JAV Federalinis išdo bankas praeitą savaitę vykusiam dviejų dienų posėdyje nepakeitė bazinių palūkanų normų, kurios, kaip ir anksčiau, sudaro 0–0,25 proc. Analitikai taip pat spėja, kad normos, kurios nekeičiamos jau daugiau kaip trejus metus, nebus pakeistos. JAV centrinis bankas dar kartą patvirtino, kad itin nedidelės bazinės palūkanų normos bus taikomos bent iki 2014 m. pabaigos. Europos centrinis bankas (ECB) rugpjūčio 2 d. posėdyje taip pat nepakeitė bazinių palūkanų normų, kurios, kaip ir anksčiau, sudaro 0,75 proc. Liepos mėnesį bazinės palūkanų normos buvo sumažintos pirmą kartą šiemet ir dabar yra mažiausios per visą banko istoriją.

Nedarbo lygis JAV, birželį siekęs 8,2 proc., liepą paūgėjo iki 8,3 proc., nors žinovai spėjo, kad šis rodiklis per mėnesį nesikeis. Darbo vietų skaičius JAV ūkyje praėjusį mėnesį padidėjo 163,000 vietoj manytų 100,000. Birželį, patikslintais skaičiavimais, darbo vietų skaičius padidėjo 64,000, o ne 80,000, kaip skelbta pirmiau. Vidutinis valandos darbo užmokestis liepą, palyginti su birželio mėnesiu, paūgėjo 0,2 proc. iki 23,52 JAV dol. Palyginti su 2011 m. liepos mėnesiu, valandos darbo užmokesčio vidurkis išaugo 1,7 proc. Nedarbo lygis JAV 8 proc. kartelę viršija nuo 2009 m. vasario mėnesio ir šis tokio didelio nedarbo laikotarpis yra ilgiausias nuo 1948 m., kai pradėta rinkti darbo rinkos mėnesio duomenis.

Pasaulio bankas (PB) atnaujiną savo veiklą Mianmare pirmą kartą nuo 1987 m., teigiama banko pareiškime spaudai. Pasaulio bankas pasta-

rajį kartą išdavė Mianmarui paskolą 1987 m. Nors šalis buvo išsaugojusi PB narystę, naujų paskolų negaudavo, o banko atstovybė buvo uždaryta 1988 m. po to, kai naujoji karinė Mianmaro (tuometinės Birmos) vyriausybė atsisakė vykdyti ankstesnių vyriausybių prisiimtus tarptautinius įsipareigojimus. Pasaulio bankas artimiausiu metu ketina išduoti pirmąją paskolų paketą už 85 mln. dol. Paskolos bus išduodamos miestų ir kaimų bendruomenėms, kurios kartu su banko atstovais priims sprendimus dėl svarbių objektų, tokių kaip mokyklos ir sveikatos apsaugos įstaigos, remonto ir statybos.

Didžiausia pasaulyje automobilių gamintoja „Toyota“ pranešė, kad JAV ir Kanadoje atsauks 859,000 savo RAV4 modelio automobilių ir 19,000 „Lexus HS 250h“ modelio automobilių, kad pašalintų problemas su galinės pakabos išilgine svirtimi. „Toyota“ atstovai pranešė, kad bendrovė rengia planą, padėsiantį užtikrinti, kad šios problemos ateityje nebepasikartotų. Remiantis naujausiais duomenimis, „Toyota“ pardavimai JAV liepą, palyginti su tuo pačiu praėjusiu metų mėnesiu, išaugo 26 proc.

Ispanijoje veikiančių įmonių skaičius 2011 m. mažėjo ketvirtus metus iš eilės. Nacionalinio statistikos instituto paskelbtais duomenimis, ketvirtame pagal dydį euro zonos ūkyje veikiančių įmonių skaičius pernai sumažėjo 1,6 proc. iki 3,199 mln. ir buvo mažiausias per penkerius metus. Nuo 2008 metų pabaigos, kai buvo užregistruota 3,422 mln. veikiančių įmonių, veiklą nutraukė beveik ketvirtadalis milijono įmonių. 2011 m. pabaigoje darbo Ispanijoje neturėjo 5,4 mln. žmonių, o nedarbo lygis siekė 22,9 proc. Metais anksčiau bedarbių buvo 4,1 mln., o nedarbo lygis siekė 20,3 proc.

Beijing, Kinijoje, vyksta antroji „Macworld iWorld Asia“ mugė, kurioje daugiau nei 500 bendrovių pristato savo produktus, skirtus mobiliojo interneto technologijoms.

Sukako 90 metų, kai JAV pripažino nepriklausomą Lietuvą

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Šių metų liepos 28 d. sukako lygiai 90 metų, kai Jungtinės Amerikos Valstijos *de jure* pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Ši svarbi sukaktis buvo prisiminta Marjampolėje, kur atidaryta fotografijų ir dokumentų paroda, skirta atnaujintų Lietuvos ir Amerikos santykių 20-mečiui.

Ši įdomi paroda, pirmą kartą parodyta Vilniuje praėjusių metų rudenį, nuo tada pradėjo savo kelionę po visą šalį. Parodą pamatė Klaipėdos, Šiaulių, Nidos, daugelio kitų miestų gyventojai bei svečiai. Parodoje – ir nuotraukos iš prieškario Lietuvos, pirmieji mūsų diplomatijos atstovai JAV, ir pastarųjų metų svarbiausi dvišaliai susitikimai bei įvykiai.

Ilgametis Lietuvos diplomatijos atstovas Stasys Antanas Bačkis (1906–1999) prieš 40 metų, kai buvo minimos 50-osios diplomatinių santykių tarp JAV ir Lietuvos metinės „Aiduose“ prisiminė, kaip energingai Amerikos lietuviai veikė Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ir vėliau Lietuvos valstybės *de jure* pripažinimo klausimu. Amerikiečių padedami, jie kreipėsi į Baltuosius rūmus, kai jų šeiminkais buvo prezidentai Woodrow Wilson ir Warren H. Harding. 1921 m. gegužės 31 d. prezidentui Harding buvo įteikta peticija su milijonu parašų, prašanti Lietuvą pripažinti *de jure*. Peticija buvo įrišta į 138 knygas, kurias po vieną nešė lietuvių atstovai.

Amerikos lietuviai taip pat veikė senatorius, Kongreso narius ir spaudą. Tvirtinama, kad lietuvių memorandumas „Independence for the Lithuanian Nation“ buvęs atspausdintas 100,000 egzempliorių tiražu, o atviručių su Lietuvos žemėlapiu buvę išleista daugiau kaip milijonas. Lietuvos reikalais JAV rūpinosi ir Lietuvos vyriausybė. 1919 m. gruodžio 18 d. į Ameriką atvyko Lietuvos vyriausybės skirta Finansinė misija, kuri 1920 m. sausio 5 d. įsikūrė Washington. Tų metų vasarį Lietuvos vyriausybė paskyrė Joną Vileišį pirmuoju nepriklausomos Lietuvos atstovu. Nuo 1921 m. balandžio 15 d. Lietuvos atstovu buvo paskirtas Volde-maras Čarneckis. Jie abu ligi Lietuvos *de jure* pripažinimo tegalėjo veikti neoficialiai. Padedami Amerikos lietuvių, jie energingai rūpinosi, kad JAV kaip galima greičiau Lietuvą pripažintų *de jure*.

Rygoje tuo metu rezidavo JAV įgaliotinis Lietuvai, Estijai ir Latvi-

jai Evan E. Young. Kai Tautų Sąjunga 1921 m. rugsėjo 22 d. priėmė Lietuvą visateise nare, jis lankėsi Kaune ir lapkričio 7 d. pristatė JAV konsulą Lietuvai Clements J. Edwards. Amerikos lietuvių veikiami ta kryptimi veikė ir JAV senatoriai bei Kongreso nariai. 1922 m. birželio pabaigoje paaiškėjo, kad Ambasadorių konferenciją sudarančios didžiosios valstybės – Didžioji Britanija, Italija, Japonija ir Prancūzija – ryžtasi pripažinti Lietuvą *de jure*. Tai pagreitino ir JAV nusistatymą pripažinti Baltijos valstybes *de jure*. Prie to prisidėjo ir Princeton University profesorius Harold H. Bender atsiųstas raštas JAV valstybės sekretoriui su 29 žymių amerikiečių profesorių parašais.

spauda paskelbs.

Kaune, Rygoje ir Taline JAV pripažinimas *de jure* buvo sutiktas su dideliu pasitenkinimu. Lietuvos užsienio reikalų ministras Vladas Jurgutis, sužinojęs apie tai, iš karto nuvyko į Steigiamąjį Seimą. Seime pranešus džiugią žinią, kilo audringi plojimai. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas ir šaukiama „Tegyvuoja Laisvoji Amerika“. Su didžiausiais plojimais buvo sutikti Jurgučio žodžiai: „Laisvoji Amerika buvo pirmoji mums pagalbą suteikti ne žodžiais, bet darbais, duodant maisto. Moralinė parama, mums šiandien suteikta, kada mes vedame kietą kovą dėl mūsų valstybės ir tautos teisių, mums yra daug svarbesnė negu materialinė

20 d. Pačioje Amerikoje, kaip ir Lietuvoje, lietuviai reiškė didelį pasitenkinimą suteiktu *de jure* pripažinimu. Įvairiuose miestuose, kur daugiau lietuvių, buvo organizuojamos demonstracijos. Bene didžiausia įvyko 1922 m. rugpjūčio 5 d. New York, jai vadovavo Leonardas Šimutis. Tuometis Lietuvos atstovas Washington Čarneckis taip reiškė dėkingumą: „Seniai lietuvių tautos lauktoji pripažinimo diena atėjo ir apvainikavo mūsų tautos ir ypatingai Amerikos lietuvių padėtas pastangas kovoje dėl skaisčios savo laisvos Tėvynės ateities. Garbė didžiai Amerikos tautai, ištiesusiai pripažinime ranką savo mažesniajai seseriai Lietuvai. Garbė Amerikos lietuviams, tiek

Ronald Reagan rankose – iškalingas užrašas.

Bačkis teigia, kad valstybės sekretorius Hughes tuo raštu buvo prašomas suteikti Baltijos valstybėms *de jure* pripažinimą „nacionalinio teisingumo, tarptautinės taikos ir pastovumo bei demokratijos idealų pasaulyje plėtotės vardu“. Liepos 24 d. Hughes pateikė raštą prezidentui Harding, kad atėjo laikas pripažinti Baltijos valstybes *de jure*. Prezidentas tą pačią dieną, gavęs raštą, reikalui pritarė. Tuo pagrindu valstybės sekretorius Hughes 1922 m. liepos 25 d. pasiuntė į Rygą telegramą Young, kad jisai praneštų tuo pačiu laiku 1922 m. liepos 28-ąją Estijos, Latvijos ir Lietuvos užsienio reikalų ministerijoms, jog JAV suteikia joms „pilną pripažinimą“. Telegramoje buvo pridurta, kad apie tą pripažinimą Washington liepos 28 d. rytą

pagalba, kurią mes gavome mūsų ekonominių sunkenybių metu.”

„Po kalbų Seimas nutraukė posėdžius, visos įstaigos, krautuvės buvo uždarytos. Spontaniška demonstracija įvyko prie JAV konsulato Kaune, kur buvo susirinkę apie 20,000 žmonių. Kalbėtojai reiškė dėkingumą Amerikos vyriausybei ir gyventojams. Konsulas buvo ant rankų nešamas. Iš lėktuvų buvo metomi pranešimai apie *de jure* pripažinimą. Buvo išpūdingas kariuomenės paradas JAV vėliavai pagerbti”, – teigė Bačkis.

Tokiu būdu JAV Lietuvą pripažino *de jure* penkiais mėnesiais anksčiau negu Ambasadorių konferenciją sudarančios valstybės (Didžioji Britanija, Italija, Japonija ir Prancūzija), – šios tai padarė 1922 m. gruodžio

daug pasidarbavusiems dėl Lietuvos pripažinimo.”

Naujojoje parodoje daugelis lankytojų atkreipė dėmesį į nuotrauką, kurioje JAV prezidentas Ronald Reagan vienoje demonstracijoje laiko rankose užrašą „I love Lithuanians“, taip pat stabteli prie nesenos nuotraukos, kurioje prezidentas Barack Obama bičiuliškai plekšnoja prezidentei Daliai Grybauskaitė per petį. Parodoje – ir dešimtys nematytų nuotraukų, liudijančių apie įvairių abiejų šalių organizacijų ryšius, apie paprastų žmonių bendravimą.

Į parodos atidarymą atvykusi JAV ambasados Lietuvoje kultūros atašė Nina Murray sakė, kad daug nuotraukų šiai kilnojama parodai padovanojo eiliniai abiejų šalių žmonės, ryšiai tarp kurių visada buvo labai svarbūs. Vos du mėnesius Lietuvoje dirbanti diplomatė gražia lietuviška kalba pasveikino susirinkusius į parodos atidarymą ir priminė kai kuriuos istorinius faktus.

JAV ambasada Kaune veikė 10 metų – ji buvo uždaryta 1940 m. rugsėjo 5 d. Murray pabrėžė, kad nors Sovietų Sąjungos veiksmams privertė Amerikos pasiuntinybę užsidaryti ir nutraukė Lietuvos nepriklausomybę *de facto*, JAV niekada nepripažino šalies priverstinio įtraukimo į Sovietų Sąjungos sudėtį. Ši diplomatinė laikysena buvo oficialiai įteisinta Welles deklaracijoje, kuri JAV buvo apibūdinta kaip vienas svarbiausių Valstybės departamento išleistų diplomatinių dokumentų.

Nukelta į 13 psł.

Parodos apie dviejų šalių diplomatinis santykius rodiniai.

A. Vaškevičiaus nuotr.

PASKUTINĖ KADENCIJA.

Prezidento dienoraščiai

VALDAS ADAMKUS

Nr. 51

2007 metų kovo 21 diena, Vilnius. Spauda rašo, kad iš A. Matulevičiaus turi būti atimta teisė susipažinti su slapta informacija. Bet Seimo valdyba atidėjo sprendimą, nes Viktoras Muntianas, Andrius Kubilius ir dar keli jos nariai skrenda į Romą minėti Europos Sąjungos sutarties pasirašymo 50-ųjų metinių.

Vilniuje ši sukaktis buvo minima prie Rotušės. Manęs ten laukiantys žurnalistai puolė klausinėti apie VSD reikalus. Pasakiau, kad visi privalo laikytis įstatymų, o Seimo nariai turi elgtis ypač atsakingai ir nekelti sumaišties.

2007 metų balandžio 23 diena, Vilnius. Atėjo žinia: Maskvoje mirė Borisas Jelcinas. Spalvinga, prieštaringa asmenybė. Šio išskirtinio politiko veikla atspindi, koku vingiuotu ir duobėtu keliu XX amžiui baigiantis rusai mėgino išsiveržti iš komunistinės diktatūros. Tai ištisa epocha Rusijos ir net pasaulio istorijoje, bet ji baigėsi ne šiandien, o 2000-ųjų išvakarėse, kai B. Jelcinas pasitraukė ir valdžios vairą perėmė Vladimiras Putinas.

Vis dėlto B. Jelcino mirtis ir rusus, ir pasaulį verčia susimąstyti, kur link eina V. Putino Rusija.

2007 metų balandžio 25 diena, Maskva-Vilnius. Sunki diena. Apie B. Jelcino laidotuves nesinori rašyti. Gal kada vėliau...

Skrisdami po laidotuvių iš Maskvos į Vilnių išsikalbėjome su Algirdu Brazausku. Pasikeitė nuomonės apie vadinamąją KGB rezervistų skandalą. Abu galvojame panašiai: visą šį triukšmą sukėlė viena politinė grupuotė, kuri tikisi taip mobilizuoti savo rinkėjus. Stulbinantys dvilypiai standartai: jei saviškis – užsimerkiama net prieš skaudžiausią, visiems žinomą bendradarbiavimo su KGB faktą, o jei svetimas – iškart skelbiamas baisiausi kagėbis-tu, nors žmogus galėjo būti tik formaliai ir ne savo valia įrašytas į kažkokį rezervo sąrašą.

A. Brazauskas prisiminė idomių istorijų iš sovietinių laikų, kai jis jau dirbo Lietuvos SSR kompartijos pirmuoju sekretoriumi. Viena jų – apie R. Pakšą šlovinusį žurnalistą Vytautą Matulevičių, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko Algimanto Matulevičiaus brolių. Esą grįžęs po mokslų Maskvoje į Vilnių, jis atėjo pas A. Brazauską į kabinetą ir pareiškė: „Mane į Lietuvą dirbti atsiuntė „Pravda“. Prašau sudaryti palankias darbo ir gyvenimo sąlygas.“ Pasak A. Brazausko, visiems buvo aišku, kokį veikėją „Pravda“ galėjo atsiųsti dirbti į Vilnių, ypač kai jau buvo prasidėjusi mūsų dainuojanti revoliucija.

Jis papasakojo ir daugiau panašių istorijų apie kai kuriuos dabartinius patriotus. O kiek dar galėtų papasakoti... Turbūt ne vieno tomo prireiktų viskam surašyti.

2007 metų balandžio 26 diena, Vilnius. Prezidentūroje surengiau pasitarimą apie lietuviškų mokyklų padėtį Vilnijos krašte. Susidaro išpūdis, kad savivaldybės, kuriose dominuoja lenkai, savo tautiečių mokyk-

loms parūpina geresnes patalpas, skiria daugiau valstybės lėšų nei lietuviškom. Lietuviai mokytojai vengia atvirai apie tai kalbėti, bijodami dar labiau pabloginti padėtį.

Tai patvirtino Rytų Lietuvos mokyklų tyrimas, kurį atliko Kauno technikos universiteto profesorius Gediminas Merkys. Reikia taisyti padėtį. Kalbėsime ir su Rytų Lietuvos savivaldybių vadovais.

Rytoj turiu pasirašyti arba vetuoti Seimo priimtas įstatymo „Dėl SSSR Valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ pataisas, kitaip sakant, naujas teisės normas dėl KGB rezervo karininkų iliustracijos. Jau geras mėnuo, kai žiniasklaida, politikai, visuomenė ginčijasi šiuo klausimu. Neretai aistros kaitinamos ir piktavališkai, peržengiant kultūrinių svarstymų ribas, stengiantis žūtbūt įrodyti savo teisybę. Todėl šis įstatymas labai supolintintas, juo aiškiai bus mėginama pasinaudoti susidorojant su politiniais oponentais.

Puikiai suprantu, kad ir kaip pasielgsiu, – vetuosiu įstatymą ar pasirašysiu, – vis viena kuri nors politinė jėga liks nepatenkinta ir kaltins mane arba pataikavimu dešiniams, arba simpatijomis KGB rezervistams. Vienintelė išeitis – kuo geriau savo sprendimą pagrįsti teisiniais argumentais. Todėl pakviečiau į Prezidentūrą žinomus teisės specialistus ir paprasčiau jų pateikti įstatymo vertinimus.

Diskusijos truko porą valandų. Aptartos galimos įstatymo įgyvendinimo pasekmės, nurodyta nemažai teisinių trūkumų, atkreiptas dėmesys į kai kurių formuluočių neapibrėžtumą. Nekyla abejonių, kad įstatymas sukels visuomenėje tik dar didesnę sumaištį. Visi posėdžio dalyviai siūlė jį taisyti. Pataisas turėtų pateikti Vyriausybė.

Pasakiau, kad, apsisprendamas, ar vetuoti įstatymą, vadovausiuosi tik teisės reikalavimais ir savo sąžine. Bet neabejoju, kad sukelsiu kai kurių veikėjų pykčio bangą.

Šiaip jau su KGB susijusios problemos turėjo būti išspręstos jau prieš dešimt metų, bet tuomet pristigo ir išminties, ir politinės valios, o dabar tuo naudojasi visokie politikieriai ir save politikos analitikais vadinantys rėksniai. Šie „patriotai“, išitraukę į politinius žaidimus ar tenkindami savo ambicijas, tik demoralizuoja visuomenę.

PASTABOS PARAŠTĖSE

Prabėgo dar keleri metai, o po Lietuvą tebeklaidžioja KGB šmėkla. Tai niekaip nesibaigia tik todėl, kad yra partijų, kurios šią kortą naudoja savo politiniuose žaidimuose, ir dar prisideda kai kurių asmenų noras numaldyti gal ne visai ramią savo sąžinę vaidinant pačius didžiausius patriotus. Šių intrigų kulminacija buvo vadinamasis KGB rezervistų skandalas.

Bus daugiau.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

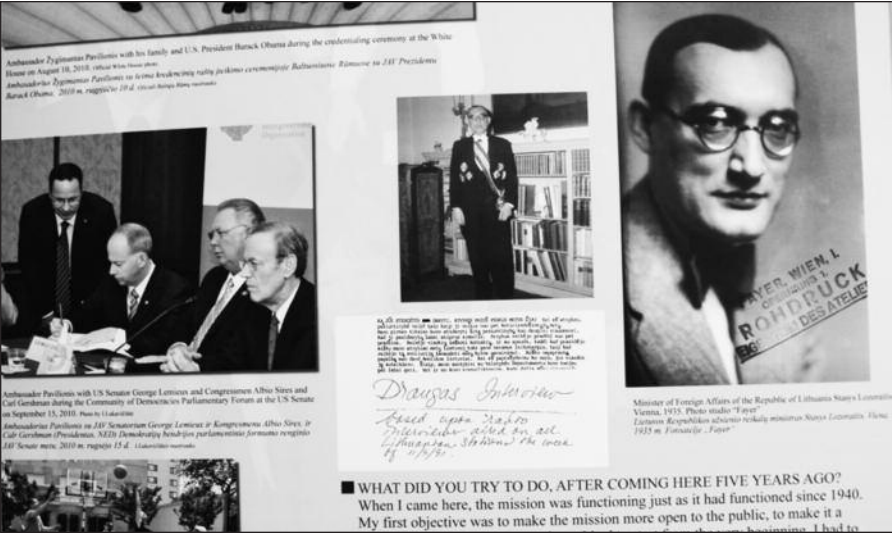
Sukako 90 metų, kai JAV pripažino...

Atkelta iš 12 psl.

JAV diplomatė priminė, kad šios šalies valdžia davė leidimą Lietuvos atstovams pasilikti JAV išlaikant diplomatinį statusą, apsaugojo Lietuvos turtą užsienyje ir padėjo 120,000 lietuvių išvengti repatriacijos į Sovietų Sąjungą. „Istorijos tekstuose nerasime aprašytų daugelio paprastų žmonių gyvenimų, kurie įkūnijo Welles deklaracijos dvasią. Tarp jų buvo ir Mary Foot Henderson, pasta-to, esančio Šešioliktoje gatvėje Washington, DC savininkė, kuriame šiandien yra įsikūrusi Lietuvos ambasada. Parduodama pastata, ji priėmė tik pradinį įnašą, atsakydama likusios 90,000 dol. pastato vertės.

Linas Orentas bei daugelis kitų rėmė ir padėjo naujai atidarytai ambasada-i savanorišku darbu, imdamiesi vairuotojų, vertėjų ir renginių organizatorių pareigų.

Ji pabrėžė, kad savanorystė, piliečių dalyvavimas, aktyvi bendruomenės veikla – tai vertybės, kurias brangina ir puoselėja mūsų tautos. Paroda ir įrodo šių vertybių svarbą. Ji išskirtinė tuo, kad prie jos rengimo prisidėjo labai daug žmonių iš JAV ir Lietuvos – žmonės pasidalijo savo prisiminimais, nuotraukomis ir dokumentais. Prisidėjo ir buvę ambasadoriai, „ExCEL“ mainų programos dalyviai, besimokantys Amerikos mokyklose, taip pat piliečiai,

Tarp jų buvo ir Albertas Juškevičius, Juozas Ruzgas ir Kęstutis Laskauskas, pasišventę radijo entuziastai, kurie transliavo lietuviškas laidas kiekvieną sekmadienį nuo 1948 metų. Taip pat Marytė Patlabaitė, kuri daugelį metų vadovavo Baltimore Lietuvių Bendruomenės bibliotekai. Daugybė Amerikos lietuvių nepailsdami dirbo, siekdami skleisti žinią apie Lietuvos istoriją ir kultūrą dalyvaudami choruose, šokių grupėse ir festivaliuose, taip pat ėmėsi politinių veiksmų, išreikšdami savo valią eitynėmis Washington, DC”, – priminė Murray.

Jaudinančioje kalboje kultūros atašė prisiminė ir tai, kad kai pirmasis Nepriklausomos Lietuvos ambasadorius atvyko į JAV, lietuvių bendruomenės nariai Diana Vidutis ir Angelė Bailey, Viktoras Nakas ir Meilė Mickienė, Teresė Landsbergienė ir

nuoširdžiai vertinantys dviejų šalių draugystę.

„Tiesa ta, kad bendruomenės susivienija per krizes. Prieš šešiasdešimt metų lietuviai ir amerikiečiai suvokė Welles deklaraciją kaip raginimą veikti. Pasiekę savo tikslą – Lietuvos nepriklausomybę – ir išvydę JAV atnaujintus diplomatinius ryšius su Lietuvos Respublika, jie savo veiklos nenutraukė. Tegul šių savanorių – vertėjų, vairuotojų, bibliotekininkų, radijo vadovų – bei daugelio kitų veikla įkvepia ir mus, nes joks darbas negali būti menkas, kai jo imamasi vardan visuomenės gėrovės”, – sakė Murray.

Diplomatiniai santykiai tarp JAV ir Lietuvos buvo atkurti 1991 m. rugsėjo 6 d. Šiomet spalio 2 d. sukaks 20 metų nuo tos dienos, kai Vilniuje buvo atidaryta Jungtinių Amerikos Valstijų ambasada.

LIETUVIAI LONDONO OLIMPIADOJE

Lietuvos krepšinio rinktinė rugpjūčio 8 d. stojo į paskutinę kovą dėl bronzos Londono olimpinėse žaidynėse. Kėstučio Kemzūros treniruojamos komandos kelyje – Rusijos rinktinė. Tai buvo nelengvas riešutėlis lietuviams. Ketvirtfinalyje lietuviai 74:83 nusileido Rusijos nacionalinei komandai ir baigė savo pasirodymą.

Roberto Dačkaus nuotr.

Visai šalia disko metimo vietos liepsnojo olimpinė ugnis, tačiau Virgilijui Aleknai disko ji nesušildė. Po paskutiniojo – šeštojo – bandymo 40-metis dukart olimpinis čempionas

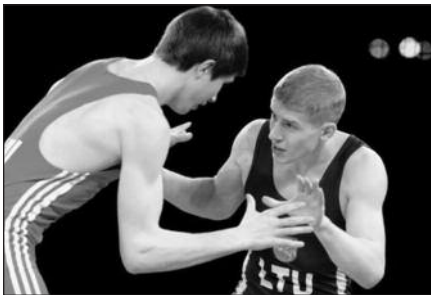

Virgilijus Alekna.

A. Pliadis/LTOK

keletą akimirkų žvelgė į stadioną ir lėtais žingsniais paliko aikštę. Geriausias visų laikų Lietuvos disko metikas paskutinėje per savo karjerą – Londono – olimpiadoje liko visai šalia laimėtojų pakyls. Pirmuoju bandymu diską jis nusviedė 67 m 38 cm ir toliau nenumetė – šis metimas V. Aleknai užtikrino ketvirtąją vietą.

Lietuvos imtynininkai daugiau medalių šaliai nepadovanos. Edgarui Venckaičiui nepavyko žengti bronzą iškovojo Aleksandro Kazakevičiaus keliu. Jis nesugebėjo įveikti 1:3 pasaulio čempiono iš Kubos Pedro Isaaco Mulenso Herrera. E. Venckaičio dvikova vyko graikų-romėnų imtynių svorio kategorijos iki 66 kg paguodos varžybose. Norėdamas kovoti dėl bronzos lietuvius turėjo įveikti kubietį, o tada lemiamoje dvikovoje būtų susitikęs su prancūzu Steeve Guenot.

Edgaras Venckaitis (d.).

LTOK nuotr.

Lietuvos ieties metikei Indrei Jakubaitytei neužteko net pagerinti

Indrė Jakubaitytė.

A. Pliadžio nuotr.

savo asmeninį sezono pasiekimą, kad patektų tarp 12 geriausių šios lengvosios atletikos rungties atstovų ir tęstų kovą dėl Londono olimpinio žaidynių apdovanojimų. 36-erių lietuvis trečiuoju metimu įrankį nusviedė 59 m 5 cm ir galutinėje įskaitoje tarp 39 sportininkų užėmė 18 vietą.

Dviratininkė Simona Krupeckaitė Londono olimpiadoje liko be medalių, tačiau tai neatėmė iš jos šypsenos. 29 metų Lietuvos dviratininkė treko sprinto ketvirtfinalyje 0:2 pralaimėjusi vokiečiai Kristinai Vogel, prarado viltį iškovoti medalį, tačiau paguodos finale ji buvo greičiausia ir užėmė penktą vietą. Po važiavimų triskart šios rungties pasaulio vicečempionė neliejo apmaudo. „Penkta vieta olimpiadoje. Reikia tik sveikinti“, – plačiai šypsojosi S. Krupeckaitė. Atėnuose šioje rungtyje užėmusi septintą vietą, o Bejing – aštuntą.

Simona Krupeckaitė.

Kovą Londono olimpinėse žaidynėse pradėjo dešimtkovininkas Darius Draudvila. Po trečiosios – rutulio stumimo – rungties 29 metų lietuvis bendroje įskaitoje užima 13 vietą, jo sąskaitoje 2,514 taškų. Geriausiu antruoju bandymu sportininkas rutulį nustūmė 15.14 m ir toje rungtyje užėmė ketvirtą vietą. Po 100 m bėgimo D. Draudvila galėjo džiaugtis šioje rungtyje pagerintu asmeniniu sezono rodikliu.

Darius Draudvila.

XXX vasaros olimpinėse žaidynėse Londone antradienį, rugpjūčio 7 d., išdalijus dar 21-ą medalių komplektą (200 iš 302), rinktiniai

įskaitoje du medalius turinti Lietuva užima 37-ą vietą. Lietuvos taupyklėje lieka plaukikės Rūtos Meilutytės auksas ir imtynininko Aleksandro Kazakevičiaus bronzą. Tiesa, dar medaliu tikrai prisidės boksininkas Evaldas Petrauskas. Jis dar tęsia kovą ir jo medalio spalva paaiškės vėliau. Pirmauja kinai, po jų – JAV sportininkai ir trečioje vietoje kol kas žaidynių šeimininkai – britai.

Lietuvoje vyks koncertas, kokio šalis dar neregėjo. Didžiausias koncertų rengėjas Baltijos šalyse „BDG Music“ kvietimu į Lietuvą atvyksta, ko gero, garsiausia šių dienų atlikėja – Lady Gaga. Ši dainininkė Vilniaus Vingio parke pasirodys rugpjūčio 21 d. Lady Gaga sužavėjo penkiolikmetės Rūtos Meilutytės ryžtas, užsispyrimas ir įkvėpanti pergalės istorija. Praėjus keletui dienų po to, kai Rūtai užkabintas aukso medalis, Lady Gaga koncerto Lietuvoje rengėjai gavo jos vadybininkų laišką, kuriame nurodoma perduoti sportininkei kvietimą apsilankyti koncerte Vilniaus Vingio parke.

Rūta Meilutytė.

„Kvietimas – dviems asmenims. Norima kukliai prisidėti prie visų sveikinimų, kurių sulaukė Rūta. Teko girdėti, kad laisvalaikio Rūta mėgsta klausytis muzikos, be to, po olimpiados ji ketina atostogauti Lietuvoje. Susisieksime ir perduosime kvietimus, tikėdamiesi, kad koncertas smagiai pajavairins Rūtos atostogas“, – sako Lady Gaga koncertus trijose Baltijos šalyse rengiančios bendrovės „BDG Music“ atstovai.

Vis dar be daiktų, pinigų, britų pareigūnų malonės, tačiau su viltimi dar pamatyti olimpiadą ir atgauti

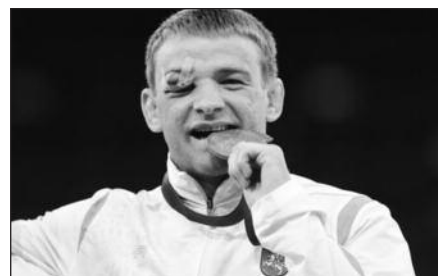
savo turtą. Petras Leščinskas, olimpiados sergėtojų rūstybę užsitraukęs dar žaidynių pradžioje, kai jiems užkliuvo aukštai iškelta austruolio iš Lietuvos ranka, užuot stebėjęs rungtynes, yra priverstas varstyti teismų

Petras Leščinskas.

duris. Rugpjūčio 8 d. netoli olimpinio parko esančiame teisme turėjo būti svarstoma, ar atnaujinti nagrinėjimą bylos, pagal kurią 36 metų austruoliui iš Lietuvos Londono teismas skyrė 2,500 svarų sterlingų (apie 11,000 litų) baudą už tai, kad mėgdžiojo beždžionės garsus, atliko nacistinius rankų judesius ir kitus rasinę neapykantą rodančius veiksmus. Tačiau byla liko neatversta... kažkur dingio lietuvių bylos dokumentai.

Aleksandras Kazakevičius gali atsikvėpti – jam nereikės turėti reikalų su chirurgais. Lydimas Lietuvos olimpinės misijos gydytojų sportininkas apsilankė olimpinio kaimelio poliklinikoje, kur profesionalus akių gydytojas patikino – per varžybas gauta trauma grėsmės regėjimui nesukels. Londono žaidynėse imtyni-

Aleksandras Kazakevičius.

ninkas bronzą pasiekė, kaip pats sakė, „viena akimi“ – kita buvo siaubingai užtinusi po susidūrimo pirmoje kovoje su priešininku iš Vengrijos.

Pagal Lietuvos ir užsienio spaudą paruošė L. A.

1992 metais Lietuvos krepšininkai pirmą kartą olimpiadoje žaidė kaip nepriklausomos valstybės atstovai.

Roberto Dačkaus nuotr.

Ypatingas sutapimas: 1992 m. rugpjūčio 8 d. Lietuvos krepšininkai Barcelonos olimpiadoje laimėjo prieš buvusią Sovietų Sąjungą ir iškovojo bronzos medalius. Lietuvos krepšinio sirgaliai tikėjosi istorijos pasikartojimo Londone, deja... Išties, pergalė 1992 m. buvo istorinė. Tąkart už Lietuvą rinktinėje kovojo tokie legendiniai krepšininkai, kaip Arvydas Sabonis, Šarūnas Marčiulionis, Rimas Kurtinaitis, Valdemaras Chomičius bei kiti. Pralaimėję daugiau nei 50 taškų skirtumu tuometinei amerikiečių „Svajonių komandai“, mūsų šalis nepalūžo ir, rungtynėse prieš buvusią šalies engėją – Sovietų Sąjungą, išplėšė bronzą rezultatu 82:78.

Indianapolis apylinkė: energinga ir kūrybinga

Atkelta iš 4 psl. Atrodo, lyg ir užtektų, kad būtų šokių vadove, bet Raimondai reikėjo padrašinimo ir įkvėpimo. Kaip tik tuo metu pas ILM mokyklos suaugusių mokytoją Daivą Simonytę-Miller atvažiavo vaikystės draugė Danguolė Varnienė, Los Angeles LB „Spindulio” vadovė, vadovaujanti Lietuvių tautinių šokių institutui. Kadangi Daiva jau buvo girdėjusi mūsų pasvarstymus apie dalyvavimą šokių šventėje, vakarienei pasikvietė Raimondą ir Otoną Balčiūnus. Pasak Raimondos, Danguolė ir buvo tas žmogus, kuri padrašino nedelsiant burti šokėjus ir pradėti repeticijas – „įpylė alyvos į ugnį”, gerąją prasmę. Atsiradus šokių vadovei, iškilo klausimas, ar bus riame suaugusių grupę, ar ir vaikų. Viską nulėmė tai, kad kai kurios mamos, pačios dalyvavusios šokių šventėse, norėjo, kad malonius prisiminimus patirtų ir jų vaikai. Taip ir išikūrė vaikų „Trepusiukas” ir jų tėvelių – suaugusių „Vijūnas”.

– Žinau, kad pati labai domiesi tautiniais drabužiais. Gal savo šokėjams nors keletą jų pasiuvai?
– Tik atvažiavusi į JAV pradėjau domėtis lietuvių tautiniu kostiumu, nes Lietuvoje, jei nepriklausai kokiai šokių ar dainų grupei, kostiumo beveik neturi kur panaudoti. O kaip būtų gražu, kad per valstybines šventes Lietuvos žmonės išeitų į gatves pasipuošę tautiniais kostiumais!

Pirmą kartą su lietuvių tautiniais kostiumais susidūriau dar studijuodama siuvinių modeliavimo ir technologijos specialybę Kauno technologijos universitete. Tada ir susipažinau su skirtingų etnografinių regionų tautinių kostiumų panašumais ir skirtumais. Kuo daugiau skaitai ir domiesi, tuo labiau pradedi suprasti, kad, gyvenant išeivijoje, sukomplektuoti autentišką išeiginį lietuvių kostiumą ne taip jau ir paprasta. Pati su tuo susidūriau, kai, iš vietinės audinių parduotuvės nusipirkusi raudoną languotą audinį, pasisiuvau „lietuvišką tautinį” sijoną. Deja, mano didžiulei nuostabai, škotų vyrukai atpažino škotų medžiagos languotumą, o man teko raudonuoti ir aiškinti, kodėl suderinau lietuviš-

kas kostiumo detales su sijonu iš škotiško audino.

Todėl išikūrus mūsų naujiems šokių kolektyvams ir iškilus tautinių kostiumų klausimui, ėmiausi ieškoti žmonių, kurie siuva tautinius kostiumus Lietuvoje. Taip susiradau Mariją Simanavičienę ir jos vyro vardu pavadintą tautinių kostiumų siuvimo įmonę (www.tautiniaikos-tiumai.lt). Įvertinę bendruomenės finansinę padėtį, negalėjome užsakyti visiems pilnai sukomplektuotų kostiumų. Gerb. Marijos dėka apren-gėme suaugusių kolektyvą, užsakydami tik tas detales, kurių trūko. Vaikučių kolektyvui kostiumus siuvau pati, tik Marija atsiuntė sijonams audinį. Labai gaila, kad, kai kostiumai jau buvo parvežti iš Lietuvos, sužinojome, kad mūsų paraiška Lietuvių Fondui dėl paramos kostiumams nebuvo patenkinta.

– Šiometinė Lietuvių tautinių šokių šventė buvo pirmoji daugumai jūsų šokėjų ir Tau pačiai. Kokie išpūdžiai?

– Į šokių šventę aš su dukra važiavau kaip žiūrovė, o sūnus ir vyras – kaip šokėjai. Mums visiems šventę padarė didžiulį išpūdį: pakerėjo šokėjų gera nuotaika ir energija. Boston jautėmės kaip mažoje Lietuvoje, aplink, kur pasisuksi, buvo girdėti lietuviška kalba. Iš šokių šventės Indianapolis šokėjai grįžo pilni gražių prisiminimų.

Norėčiau padėkoti Mindaugui Žiaugrai ir visam Boston šokių šventės organizaciniam komitetui už didžiulį darbą organizuojant šokių šventę. Taip pat dėkoju už visokeriopą pagalbą kūrybinio komiteto narei Vaidai Indriliūnienei, kuri net atvažiavo pas mus iš Čikagos pamokinti mūsų šokėjų. Lauksime kitos šokių šventės!

– O kaip su jaunesne mūsų karta, mūsų pamaina? Kaip ją turime sudominti lietuviška veikla?

– Mes taip pat norėtume sužinoti tą receptą! Manau, daug kas priklaus nuo to, kiek tėvai patys prisideda prie lietuviškos veiklos ir kokiais talentais žmonės gali pasidalinti su

kitais. Bendruomenėse turėtų būti įvairios veiklos, kad tiek suaugusieji, tiek vaikai atrastų tai, kas jiems patinka. Pavyzdžiui, sužinojus, kad vyks dainų šventė Toronto, Indianapolis lituanistinės mokyklos muzikos mokytoja Adrija Beleckienė ir choro vadovė Dalia Mockienė įkūrė suaugusių ir vaikų chorus „Aušra” ir „Gintaras”. Po kelių metų susibūrė šokių kolektyvai. Vaikučiai vaidina Kalėdiniuose spektakliuose, pasirodo miesto renginiuose.

– Kaip atvykai į JAV? Kaip susitikai savo antrąją pusę – vyrą Michael?

– Į Ameriką atvykau pagal studentų programą, nes galvojau, kad tik taip galėsiu išmokyti anglų kalbos, kaip čia sakoma, „sink or swim”. Taip pat buvo įdomu iš arčiau susipažinti su amerikiečių kultūra. Nedaug likus iki išvažiavimo namo, lietuvė draugė pakvietė į „Feast of the Hunter's Moon” festivalį West Lafayette, IN, kuris vyksta spalio mėnesį. Negi išvažiuosiu namo, nepamačiusi Amerikos indėnų ir jų rankomis padarytų kostiumų! Į festivalį važiauvome kartu su drauge, jos draugu ir jo bendradarbiu Michael. Po poros mėnesių, Kūčių vakarą, Michael pasipiršo, o vasarą atšokome vestuves. Viskas vyko taip greitai, kad tai nustebino ne tik mano giminačius, draugus, bet ir mane pačią. Vėliau, gimus dukrai, sužinojau, kad vyro mamos giminėje yra ir cherokee genties indėnų kraujo.

Kas galėjo pagalvoti, kad kelionė į Ameriką taip ilgai užsitęs ir kad mano amerikietis vyras šoks lietuvių

tautinių šokių šventėje, o aš važiuo-siu į ją kaip žiūrovė, kostiumų kūrėja ir fotografė! O į West Lafayette festivalį dabar važiuojame visa šeima, nes kiekvieną kartą atrandame vis kažką naujo. Kelioms dienoms visa teritorija pavirsta XVIII amžiumi: valgis verdamas ant laužų, visi kostiumai – to laikotarpio, suvažiuoja indėnų gentys, vyksta prancūzų, britų kariuomenių ir indėnų pasirody-mai.

– Žinome, kad vienas lauke – ne karys. Ir apylinkės veikla ne-klestėtų, jei Tavo įvairiems sumanymams ir projektams nebūtų pri-tariančių. Kas jie?

– Į Indianapolis priemiestį atvažiavau daugiau nei prieš 10 metų. Pažįstu visus į šventes ateinančius lietuvius. Per tą laiką pasikeitė ne tik Indianapolis LB sudėtis, bet ir jos veikla. 2006 m. LB apylinkės pirmi-ninku buvo išrinktas Beleckas, kuris kartu su grupe kelių energingų lietuvių šeimų „įkvėpė ugnies” į LB veiklą: išikūrė lituanistinę mokyklėlę, susibūrė liaudiškos muzikos kapela „Biru-Bar”, vadovaujama Otono Balčiūno. Džiaugiuosi, kad turiu tvirtą valdybą: Rūtą Žekonis, Adriją Beleckienę, Ingą Paegle, Rymantą Guzulaitį, Liną Grass (sekretorė) ir Loretą Alminauskas (iždininkė). Visi labai puikūs ir geranoriški. Džiaugiuosi, kad esu Indianapolis LB dalis!

– JAV LB Krašto valdybos var-du dėkoju Indianapolis LB apylin-kei už puikų darbą garsinant Lie-tuvos vardą!

SPYGLIAI

Politikai yra visi vienodi – jie prižada statyti tiltus per upes, kurių nėra.

Pesimistas mato tik miglas.

Pasiekei viduramžį, jei gyvenimas ima pilnėti po tavo diržu...

Būdami jauni norėjome pakeisti pasaulį, tapę senais norime pakeisti jaunimą.

Kuo labiau eisi prieš šviesą, tuo mažiau šešėlių matysi.

Dauguma kalbėtojų žino tik tai, ką pasakyti, o ne kada sustoti.

Mes visi darome klaidas, bet kai jas padaro kiti, atrodo, kad jie daro jų tiek daug.

Namų šeimnininkė – tai motina, neturinti darbo.

Astronomija – žiūrėjimas į viršų.

Būti neturtingam yra problema, tačiau ir turtingumas nebūtinai yra atsakymas.

Geras paveikslas – tai poema be žodžio.

Mūsų norai yra ne tik mūsų laiptai, bet ir pančiai. Tad į tikslą visada kopiname susipančioję.

Mes labiausiai ūgtelime save atiduodami – draugaudami ir mylėdami.

Atsidūrus tarp dviejų ugnių dar prabyla trečioji – sąžinė.

Satyra reikalinga tiems, kurie neturi humoro jausmo.

Parengė **Stasys Prakapas**

Lietuviškoms „Gerovės” uogienėms...

Atkelta iš 9 psl. Daugiausia aviečių uogų „Gerovė” nuperka iš ūkininko Saugirdo Pukausko iš Saugūniškių kaimo, Vilniaus rajone. Aviečių uogienė verdama iš šviežių arba šaldytų aviečių. Aviečių uogos į įmonę priimamos tik labai kokybiškos, kenkėjų neapgraužtos ir be priemaišų. Uogų kokybė tikrinama fabrike jas priimant. Uogų derėjimo metu uogienė verdama tik iš šviežių aviečių. Šviežios avietės į fabriką atvežamos nedidelėse dėžutėse, patikrinus iš karto pilamos į tam skirtas nerūdijančio plieno talpas, sluoksniuojant jas su cukrumi. Talpos sandariai uždengiamos. Kai atsiranda

pakankamai sirupo, dalis jo nusemiama, sudedamas likęs cukraus kiekis, sirupas užverdamas, maišoma, kad ištirptų visas cukrus. Karštas sirupas vėl užpilamas ant uogų.

Kitą dieną uogos kartu su sirupu perkeliamos į virimui skirtą katilą. Kaitinama, kol katilas užvirs, ir lėtai verdama, labai atsargiai pamaišant, kad nesusitrintų uogos. Pastoviai graibomos susidariusios putos. Išvirta uogienė išpilama į vežimėlį. Dar kartą nugraibomos putos.

Uogienė pilstoma beveik ataušusi. Išmaišoma, kad vienodai pasiskirstytų uogos ir sirupas. Supilstyta į indelius uogienė vežama į parduotuves.

Jau šiandien pagal pirkimo apimtį puikiai matome, kad vis daugiau mūsų pirkejų pirmenybę atiduoda ne uogienės kainai, bet jos kokybei. O „Gerovės” uogienės iš tikrųjų yra gardžios. Ieškokite jų šalia jūsų esančiose parduotuvėse.

Pagal „Gerovės” informaciją parengė **Angelė Kavakienė**

SIŪLO DARBĄ

European Restaurant in Lemont
looking for part time person with
kitchen experience.
Call **630-464-8773**

IEŠKO DARBO

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyve-nimu. Sąžininga, darbšti, buitinė anglų kalba, gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Tel. 773-707-7902.

* **Moteris** ieško žmonių priežiūros darbo su gyve-

nimu. Geros rekomendacijos ir patirtis. Galiu pa-keisti. 708-691-2948

* **Moteris** ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu kartu. Geros rekomendacijos. Kalba angliškai, nevairuoja. Tel. 773-759-8677.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) sekmadienį, rugpjūčio 12 d., 10:30 val. r. šv. Mišias atnašaus kun. dr. Kęstutis Trimakas. Prieš šv. Mišias kalbėsime Palaimintojo Jurgio Matulaičio litaniją, melsimės už ligonius bei palaimintojo kanonizaciją. Po Mišių parapijos salėje – kavutė. Primename, kad kiekvieną ketvirtadienį 8 val. r. šv. Mišias atnašauja kun. Jau-nius Kelpšas. Po pamaldų klausomos iš-pažintys.

■ **Lietuvių evangelikų liuteronų Tėviš-**kės parapijos klebonas kun. Liudas Mi-liauskas 1998 m. Lietuvoje, Vanagų kai-me, įkūrė krikščionišką-labdarinę jau-nimo vasaros stovyklą. Š. m. rugpjūčio 12 d. 1 val. p. p. Tėviškės parapijos sa-lėje (5129 Wolf Rd., Western Springs, IL 60558) – filmo apie šią stovyklą pris-tatymas. Tel. pasiteiravimui tel. 708-229-2795; el. paštas: teviskes.parapi-ja@gmail.com

■ **Rugpjūčio 19 d., sekmadienį, 12:30** val. p. p. PLC (Lemont) didžiojoje salėje JAV LB Lemont apylinkė ir Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ ruošia Juodojo kaspino dienos (rugpjūčio 23 d.) paminėjimą „Ribentrop-Molotov paktas – ar Lietuva saugi nuo jo pasi-kartojimo?“. Prelegentas Bronius Nai-nys. Viešnia iš Lietuvos Marija Dubins-kienė skaitys paskaitą „Kova prieš tu-berkuliozę“. Kviečiame gausiai dalyvau-ti. Bus vaisės.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo para-**pijos ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa rugpjūčio 25 dieną, šeštadienį, rengia išvyką į Benet Lake, Wisconsin. Graži gamta, ežeras, Benediktinų vienuolynas. Atsivėpsite nuo darbų, atsigausite dva-siškai. Autobusas su visais patogumais. Norinčius dalyvauti prašome užsirašyti iki rugpjūčio 18 d. tel. 773-582-7452 (Angelė) arba tel. 773-776-4600 (Audra).

■ **Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, seselių** kazimieriečių Motiniškame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago) 10:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios, kuriose bus meldžiamasi, kad Šv. Kazimiero kongre-gacijos, švenčiančios įkūrimo 105-ąsias metines, steigėja Motina Marija Kau-paitė būtų paskelbta Palaimintąja. Po

Mišių seselių kazimieriečių auditorijoje vyks minėjimas-vasaros festivalis, skir-tas kongregacijos įkūrimo metinėms pa-minėti. Renginyje vyks iki 2 val. p. p. Tel. pasiteirauti: 773-776-1324.

■ **Rugpjūčio 25 d., šeštadienį, JAV LB** Waukegan-Lake County apylinkė rengia Vasaros šventę Fourth Lake Resort (36670 N. Corona Dr., Lake Villa, IL 60646). Pradžią 12 val. p. p. Tel. pasi-teirauti: 847-855-5294 (Algis B.) arba tel. 847-668-1731 (Beata I.)

■ **Čikagos lituanistinei mokyklai reika-**lingi pradinių klasių mokytojai. Kreiptis į mokyklos direktorę Laimą Apanavičie-nę tel. 708-296-3192 arba el. paštu: laimaa@hotmail.com

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Š. m. rugpjūčio 17–25 d. Battle Creek,** MI, vyks pasaulio karšto oro balionų varžybos, kuriose dalyvaus ir oreiviai iš Lietuvos. Daugiau informacijos apie var-žybas rasite adresu: <http://www.balloon-worlds2012.com/>

■ **Apreiškimo parapijos tradicinis pikni-**kas rengiamas rugsėjo 16 d. parapijos apatinėje salėje (259 North 5th St., Brooklyn, NY 11211) ir automobilių sto-vėjimo aikštelėje. 10 val. r. – lietuviškos šv. Mišios, o po jų visi maloniai kviečia-mi į parapijos salę tolesnei šventei. Jūsų lauks skanus lietuviškas maistas, įvairūs gardumynai, kava, šalti gaivinantys gėri-mai. Renginio metu vyks loterija. Muzi-kantas Stasys Telšinskas linksmins susi-rinkusius, bus proga ir smagiai pašokti.

■ **Rugsėjo 22 d. 1 val. p. p. Kruopiuo-**se (Akmenės raj.) bus atidengtas pami-nklas Ann Wigmore atminimui. Daugiau žinių – tinklalapyje www.awmef.org arba kreipkitės į projekto koordinatorių: Paulius Jaruševičius (el. paštas: paulius@abmeu.com); Petras Vainius (el. paštas: petrasrv@me.com).

■ **Neseniai Mažvydo e-paveldo skyrius** baigė skaitmeninti „Metmenis“. Dabar jau galima atlikti leidinio paiešką ir atsi-siųsti atskirus numerius. Suskaitme-nintą leidinį rasite: <http://www.epavel-das.lt/vbspi/biSerial.do?biRecordId=37208>.

Mažosios lemontietės kviečia visus rugsėjo 30 d., sekmadienį, atvykti į Palaimintojo Matulaičio misijoje, Lemont, vyksiančią Bendruomenės dieną. Pradžią 10:30 val. r. Laimos Apanavičienės nuotr.

Spaudos apžvalga

„Ateitis“

Pavartykime š. m. 6-ą žurnalo „Ateitis“ numerį. Žurnalo vedamajame jo bendradarbė Agnė šio numerio temą įvardina „laisvė“, o aš pasakyčiau – „meilė“. Mat man šiame numeryje ypač daug meilės.

Jau viršelio nuotrauka – Kristina ir Tomas Quinn – (o ir kitos gražios Dainos Čyvienės XIV Lietuvių šokių šventėje, Boston, MA darytos nuotraukos) alsuoja meile Lietuvai, savam kraštui, savai kultūrai. Ar būtų ši nuostabi šventė surengta, jei ne meilė?

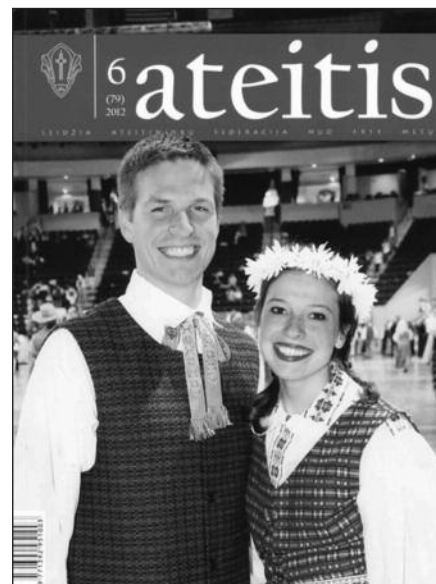
O ar ne iš meilės močiutei anūkė Ieva Kotryna Skirmantaitė domisi jos gyvenimu ir žavisi ja. Jai močiutė, nepaisant jos sunkaus gyvenimo, visada sakydavo: „...gyvenimas yra gražus“.

Apie mylimą močiutę, jos tremties išgyvenimus ir šeimos dramatišką likimą rašo ir Jokūbas Pačkauskas.

Apie meilę savo kraštui ir darbui susitikime su ateitininkais kalbėjo ir žinomas Lietuvos aktorius bei režisierius Valentinas Masalskis. „Apke-liavau beveik visą pasaulį ir žinau – emigrantas gali uždirbti vien pinigų ir geriausiu atveju juos išleisti“, – sakė režisierius, įsitikinęs, kad gyventi visavertį gyvenimą galima tik savoje šalyje.

Kun. dr. Kęstutis Trimakas varto „Ateities“ poetų kūrybos lapus. Poezija taip pat gimsta iš meilės savo žemei, gimtajam žodžiui.

Jurga Dirksytė žurnalo skaitytojus supažindina su jauniausios

kartos poetais Povilu Šarmavičiumi, Deimante Daugintyte, Ramune Brunzaite.

Aistė Diržytė bando atsakyti į klausimą „Kas yra atjauta?“, o Jogilė Bulotaitė pasakoja apie Bratislavoje (Slovakija) vykusią nelinį seminarą „Tarptautinės jaunimo veiklos PARAnormalios patirtys“, kur su meile buvo supažindinama su sa-vanoriavimu kitokiose kultūrinėse aplinkose.

Šiaurės Amerikos ateitininkų veiklos nuotrupas pateikia Ramunė Kubiliūtė.

Taigi, mieli skaitytojai, imkite į rankas naują žurnalo „Ateitis“ numerį ir su meile jį skaitykite. Manau, kad nenusivilsite.

Paruošė L. A.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Neringos stovyklautojai 2011 m.

Neringos stovyklos archyvo nuotr.

Vasara persirito į antrąją pusę, tačiau dar veikia stovyklos tiek Dainavoje, tiek Neringoje. Apie Neringos stovyklą galite pasiskaityti tinklalapyje <http://neringa.org>. Taip pat galima kreiptis į stovyklos vedėją Reginą Kulbytę tel. 978-582-5592 ar el. pašto adresu: regina@neringa.org